

Lokalförsörjningsplan 2022-2032

Söderköping S:t Anna
församling

Antagen av Kyrkofullmäktige
2021-11-04
HP 09, version 2

Svenska kyrkan
SÖDERKÖPING S:T ANNA

Innehåll

Förord.....	4
Inledning och bakgrund.....	5
Bakgrund	5
Lokalförsörjningsplan för Söderköping Sankt Anna församling	5
Barnkonsekvensanalys (BKA)	6
Miljökonsekvensanalys (MKA)	7
Mål, inriktningar och planeringsförutsättningar	8
Mål enligt församlingsinstruktionen	8
Generella inriktningar enligt verksamhetsplan	9
Begravningsverksamhetens vision och målsättningar	9
Kyrkobyggnadernas särställning.....	10
Kyrkofullmäktiges vision, mål och strategier med lokalförsörjningen	10
Bakgrund	10
Vision	10
Omvärldsbeskrivning.....	11
Övergripande och nationella omvärldsfaktorer.....	11
Omvärldsfaktorer Svenska kyrkan i Linköping stift.....	13
Omvärldsfaktorer i Söderköpings kommun	15
Sammanfattning och observationer.....	21
Församlingens verksamhet idag.....	21
Församlingens utmaningar och möjligheter	21
Utvecklingsområden framöver.....	21
Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar	22
Medlemsutveckling	22
Söderköping Sankt Anna församling	23
Bestånd av byggnader och anläggningar.....	29
Församlingens fastighetsbestånd.....	29
Församlingsverksamheten	31
Fastighetskostnader och intäkter.....	31
Nyttjandegrad, ändamålsenlighet och teknisk status.....	40
Begravningsverksamheten, Sankt Laurentii begravningskapell, Rosengård med flera byggnader	42
Analys nyttjandegrad.....	42
Kulturarv och kyrkobyggnader	43
Sankt Laurentii kyrka	43
Drothems kyrka	45

Skönberga kyrka	46
Mogata kyrka.....	46
Skällviks kyrka.....	47
Sankt Anna gamla kyrka	48
Sankt Anna nya kyrka (stora kyrkan).....	48
Börrums kyrka	50
Åtgärdsplan med konsekvensbeskrivning	51
Sammanvägd analys	51
Förslag på åtgärder.....	53
Vidare arbete.....	54
Källförteckning.....	55

Förord

I handen håller du Svenska kyrkan i Söderköping Sankt Annas lokalförsörjningsplan. En plan som ska underlätta och stödja mötesplatser och uppdraget att vara kyrka i vårt område.

Församlingen har flera byggnader med många lokaler och kyrkor. Några kyrkor och lokaler ligger centralt i Söderköping men övriga ligger mer utspritt i församlingens geografiska område. Här finns mötesplatser för alla åldrar, gudstjänster, körer, trivselträffar, barngrupper och mycket mer. Överlag används våra lokaler väl och de nyttjas i hög grad av vår egen verksamhet men också av andra organisationer och samfund som hyr in sig hos oss regelbundet. Det finns dock undantag från ovanstående i några lokaler och kyrkor som planen kommer att visa.

Samverkan sker med flera olika aktörer i samhället. Tro, andlighet och religion är en resurs i många människors liv och därför vill församlingarna synliggöra kyrkans och trons betydelse på konkreta sätt.

Vi är stolta över våra kyrkor och lokaler där människor kan mötas. Våra kyrkobyggnader är fulla av historia, men är inga museer. Här firas gudstjänster och andra sammankomster som är viktiga händelser i människors liv. Kyrkobyggnaden väcker känslor. Det är viktigt att den finns där och att den vårdas.

Det är första gången som Söderköping Sankt Anna församling tar fram en lokalförsörjningsplan. Det har varit ett spännande och givande arbete där vi har fått diskutera och samtala om hur vi ska kunna bidra till en omsorgsfull förvaltning av församlingens fastigheter de kommande tio åren. Vi vill att det ska ske till lägsta möjliga kostnad och miljöpåverkan över tid men ändå vara ändamålsenliga och optimala för den verksamhet vi vill bedriva.

Söderköping Sankt Annas vision för fastighetsbeståndet lyder: *”Lokalförsörjningen i församlingen ska planeras i samklang med samhällets utveckling utifrån ett andligt, ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbarhetsperspektiv. Det ska leda till ett optimalt fastighetsbestånd och ändamålsenliga verksamhetsmiljöer med minskade kostnader och mindre miljöpåverkan”*. Visionen ska vara vägledande när det gäller hur vi använder våra fastigheter och lokaler kopplat till framtidens utmaningar.

Församlingen står i viktiga vägval framöver när nya områden etableras och verksamheten utvecklas. Församlingen kommer att behöva arbeta mer effektivt på en rad områden för att prioritera det grundläggande uppdraget att sprida kristen tro och arbeta diakonalt i samhället.

Varje hus har en byggmästare, men den som har byggt allt är Gud. Hebreerbrevet. Kap 3 vers 4

Kyrkoherde Ola Linderöth

Inledning och bakgrund

Denna lokalförsörjningsplan gäller Söderköping Sankt Anna församling och som också omfattar en begravningsverksamhet med kyrkogårdar och begravningsplatser i församlingens område som omfattar huvuddelen av Söderköpings kommun, Östra Ryd-Västra Husby exkluderat.

Lokalförsörjningsplanen fastställdes av kyrkofullmäktige den [2022- -] (dnr- -) och omfattar perioden 2022–2032.

Bakgrund

I november 2016 beslutade Kyrkomötet i Svenska kyrkan att varje pastorat eller församling som inte ingår i ett pastorat ska ha en lokalförsörjningsplan. Lokalförsörjningsplaner bör vara införda i alla församlingar eller pastorat senast 1 januari 2022.

Arbetet och innehållet i lokalförsörjningsplanen styrs av kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB). Där anges bland annat att kyrkofullmäktige är den instans som fastställer lokalförsörjningsplanen. Kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om det ska ske en ändring av Lokalförsörjningsplanen (kyrkoordningen 3 kap. 2 § och 47 kap. 12 §). Närmare bestämmelser finns i Svenska kyrkans bestämmelser om lokalförsörjningsplaner (SvKB 2018:18).

Lokalförsörjningsplan för Söderköping Sankt Anna församling

Lokalförsörjningsplanen för Söderköping Sankt Anna församling är upprättad i enlighet med kyrkoordningen och Svenska kyrkans bestämmelser. Det betyder att lokalförsörjningsplanen ska innehålla och struktureras på följande sätt:

- Kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningen
- En beskrivning och bedömning av verksamhetens utveckling
- En samlad redovisning och analys av församlingens innehav och nyttjande av mark, byggnader och anläggningar
- En bedömning av framtida behov av mark, byggnader och anläggningar
- Ett förslag till åtgärdsplan som beskriver och prioriterar åtgärder
- En konsekvensanalys där olika perspektiv analyseras

Planeringsperioden ska vara minst 10 år. Lokalförsörjningsplanen omfattar alla verksamheter och alla byggnader, anläggningar och markobjekt som församlingen äger, hyr eller arrenderar. De analyser och prognoser som redovisas i planen utgår från utfallet 2019.

Församlingens projektgrupp tillika arbetsgrupp har bestått av följande personer:

- Ola Linderöth – Kyrkoherde och beställare
- Annica Wastesson – Fastighetschef, innehar fördjupade kunskaper om församlingens fastighets- och lokalbestånd.
- Malin Carlsson – administratör/grafisk formgivare/sammanställare
- Bete Palm-Scherl – vice ordförande i Kyrkorådet
- Magdalena Prytz – Arbetsledare för barn och unga och barnkonsekvensanalysbevakare

Pastoratets referensgrupp har bestått av följande personer:

- Fredrik Jonsson – Kyrkogårdschef
- Peter Eriksson – Diakoniansvarig
- Magdalena Prytz- Barnkonsekvensanalys
- Gunnar Norlén – Arbetsutskottet tillika Kyrkorådets ordförande
- Carl-Johan Ivarsson – Arbetsutskottet
- Gunnel Svensson - Arbetsutskottet
- Kent Käfling – Arbetsutskottet tillika Kyrkofullmäktiges ordförande
- Kerstin Elg – Arbetsutskottet
- Margareta Zackrisson – Arbetsutskottet
- Niklas Schultz - Arbetsutskottet

Följande personer har medverkat vid intervjuer:

- Söderköping Sankt Anna församling:
 - Fredrik Jonsson – kyrkogårdschef, begravningsverksamheten
 - Gunnar Norlén – arbetsutskott och Sankt Anna anknuten. Kyrkorådets ordförande
 - Kent Käfling – arbetsutskott och Mogatabo
 - Birgitta Ask – barn- och barnrättsperspektivet

Barnkonsekvensanalys (BKA)

Barnkonsekvensanalysbevakaren har gett följande synpunkter att ta hänsyn till i lokalförsörjningsplanen:

- Vid en eventuell avyttring, uthyrning eller en omgestaltning av kyrkorum/lokal ska också barn- och ungdomar ges möjlighet att bli informerade och även få ge synpunkter, både inför planer vid ombyggnationer såväl som vad som händer med barn och ungdomsgrupper som berörs av förändringarna. Vi kan inte nog påtala vikten av att låta barn och ungdomars röster få höras när det gäller förändringar av befintliga lokaler. Det kan gälla utformning av befintliga lokaler, uthyrning av lokaler till andra aktörer eller eventuella byggplaner i framtiden.
- En barnkonsekvensanalys ska göras först, innan ett kyrkoråd tar beslut i en fastighetsfråga, för att där undersöka vilken påverkan det får för barns rätt till liv och tro. Barnkonsekvensanalys måste göras innan kyrkorådet tar beslut i de frågor där barn och unga kan omfattas.

Miljökonsekvensanalys (MKA)

Församlingen har i arbetet med Lokalförsörjningsplanen 2022-2023 gjort en miljökonsekvensanalys i de väsentliga delar som omfattar:

- a) människor, fauna och flora,
- b) mark, vatten, luft, klimat och landskap,
- c) materiella tillgångar och kulturarv,

Församlingen har försökt att identifiera, beskriva och bedöma de direkta och indirekta effekterna av detta i den Lokalförsörjningsplan som föreligger. Församlingen har funnit att den planering utifrån de lokaler som avses följer de bestämmelser utifrån det kunskapsläge som idag finns, och som är reglerade i 6 kap i Miljöbalken samt i Förordningen (2017:966) om miljökonsekvenser.

Mål, inriktningar och planeringsförutsättningar

Här följer en sammanfattning av de mål och förutsättningar som ligger till grund för upprättandet av lokalförsörjningsplanen, inklusive en redogörelse för kyrkofullmäktiges mål för lokalförsörjningen.

Mål enligt församlingsinstruktionen

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska lokalförsörjningsplanen relatera till församlingsinstruktionen. Det betyder att lokalförsörjningsplanen ska bidra till att församlingarna kan utföra sitt uppdrag och sin kallelse i lokaler som är ändamålsenliga med en långsiktig hållbar resursanvändning.

Så här ser Söderköping Sankt Annas församlings vision ut:

Där vi delar liv, delar vi också gemenskap med varandra. Där får tro och hopp växa i ett nyfiket, öppet förhållningssätt.

I församlingsinstruktionen för Söderköping Sankt Anna församling beskrivs prioriterade områden som församlingen arbetar med utifrån följande utvecklingsområden:

Gudstjänst

- Församlingen ska fortsätta utveckla och hitta former för andakts- och gudstjänstlivet, vardag som helgdag, där barnets delaktighet, behov och uttrycksformer får plats.

Undervisning

- Församlingen ska hitta former för att utveckla mötesplatser för teologiska och livsnära samtal och ge utrymmen för nya uttrycksformer.
- Församlingen ska ta vara på de ideella medarbetarnas engagemang och se till att fler får vara med och utveckla verksamheten.

Diakoni

- Diakonin i församlingen ska utvecklas i församlingens alla geografiska delar. Den ska vara väl förankrad inåt och synliggöras utåt. Möjligheten till själavård bör tydliggöras.

Mission

- Vi är alla sökande och bedjande människor, varhelst vi befinner oss på livets väg. Där kan fina möten uppstå, och där vi på gemensam grund får utforska vad Gud vill i våra liv och i församlingens alla verksamheter.
- Församlingen vill skapa och synliggöra mötesplatser där människor i alla åldrar får dela tro och liv.
- I det internationella arbetet vill församlingen väcka intresse för allas vårt ansvar för varandra i kyrkan, omvärlden och i världen
- Församlingen vill göra projekt tillsammans över åldersgränserna.

Generella inriktningar enligt verksamhetsplan

Församlingen generella inriktningar för 2021 är följande enligt

Budget- och verksamhetsplan för 2021 med flerårsplan 2022–2023

- Församlingen fortsätter med en översyn av de stödfunktioner som finns och hur de fungerar i syfte att kärnverksamheten ska fungera ännu bättre.
- Miljöarbetet fortsätter i vår församling och vi genomför steg II under 2021.
- Vi påbörjar församlingsinstruktion och lokalförsörjningsplan under 2021. Syftet är att den nya instruktionen och planen tas i bruk under 2022.
- Arbetet med barnkonsekvensanalys ska genomsyra beslut i kyrkorådet.
- Församlingen fortsätter med sedvanligt underhåll i fastigheter och lokaler enligt underhållsplanen.
- Församlingsexpeditionens renovering och tillbyggnad startar i april- 21 och förväntas vara godkänd och tas i bruk april-22.
- Vi fortsätter att utveckla gudstjänster, diakoni och vill se till hela församlingens geografiska läge.
- Inom undervisning kommer vi att utveckla samordning, så att det attraherar så många som möjligt. Prisvärda läger som knyter an till undervisningens syfte är en del i detta.
- Inom hållbarhet vill vi utveckla former för att stödja människor till ett ekologiskt, socialt och en mer ekonomisk hållbar livsstil.

Begravningsverksamhetens vision och målsättningar

Begravningsverksamhetens mål och visioner:

Att tillhandahålla god service till allmänheten och säkerställa att begravningsplatserna är anpassade för både barn och vuxna.

Att arbeta aktivt för att bevara kulturvärden och samtidigt förnya och utveckla kyrkogårdarna för att möta den efterfrågan som finns på tillgänglighet och gravskick.

Att en viktig del av arbetet är att ta sig tid, att lyssna och prata med människor som känner sorg och saknad.

Att verksamheten har en god och hållbar arbetsmiljö och bedriver ett aktivt arbete för en minskad negativ miljöpåverkan.

Att löpande utbilda personal för att behålla en god kompetens inom organisationen.

Att optimera begravningsverksamhetens fastigheter så att dessa kan nyttjas på bästa sätt.

Kyrkobyggnadernas särställning

Enligt Svenska kyrkans bestämmelser ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas i lokalförsörjningsplanen. För skyddade kyrkobyggnader, begravningsplatser och kyrkotomter gäller att de ska vårdas så att deras kulturhistoriska värden inte minskar och deras utseende och karaktär inte förvanskas.

Det kyrkliga kulturarvet – Kyrkobyggnader och kyrkogårdar är fulla av historia och kultur. Kyrkobyggnader är en del av församlingen och landets historia som måste vårdas. Likaså är kyrkogården ett öppet arkiv dit alla har tillträde och där det finns ett botaniskt, arkitektoniskt, religiöst och etnologiskt arv.

Kyrkofullmäktiges vision, mål och strategier med lokalförsörjningen

Bakgrund

I samband med planeringen av framtagandet av lokalförsörjningsplanen så skapades en grupp för att arbeta fram den vision och mål som kyrkofullmäktige tog den 4 mars 2021. Innan beslutet togs fanns goda diskussioner i både Arbetsutskott och Kyrkoråd.

Vision

Lokalförsörjningen i församlingen ska planeras i samklang med samhällets utveckling utifrån ett andligt, ekonomiskt, socialt och miljömässighet hållbarhetsperspektiv. Det ska leda till ett optimalt fastighetsbestånd och ändamålsenliga verksamhetsmiljöer med minskade kostnader och mindre miljöpåverkan

Övergripande mål

- Församlingen ska kunna utföra sina grundläggande uppgifter i lokaler som är ändamålsenliga med en långsiktig hållbar resursanvändning givet sina ekonomiska förutsättningar.
- Församlingen ska våga pröva nya vägar för att möta behoven i en föränderlig omvärld.

Inriktningsmål

- Lokalkostnadernas andel av kyrkoavgiften (inklusive den ekonomiska utjämningen) får över tid uppgå till max 25 %.
- Senast år 2032 ska all energianvändning vara förnybar.

Strategier

- Församlingen ska koncentrera sitt ägande och förvaltande av kyrkobyggnader/lokaler utifrån det långsiktiga behov man har för den grundläggande verksamheten.
- Församlingen ska tillhandahålla behovsanpassade lokaler och lokaltjänster som uppfyller kraven på arbetsmiljö och tillgänglighetsanpassning.
- Församlingen ska i lokalförsörjningsperspektiv tillse att barnens bästa ska beaktas och att barnens behov tillgodoses vid sådana beslut.
- Lokaler och kyrkorum ska samutnyttjas med olika typer av aktiviteter där så är möjligt.
- Församlingen ska kunna samverka med andra församlingar/fastighetsägare för att tillgodose församlingens eventuella framtida behov av andra lokaler vid sidan om sina egna kyrkobyggnader.
- Församlingen ska verka för en minskad miljöbelastning genom effektiv energianvändning och vid upphandlingar tydliggöra vikten av miljöhänsyn.

Barnkonsekvensanalys

- Vid alla beslut i fastighetsrelaterade ärenden och som rör barn ska församlingen i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Omvärldsbeskrivning

Omvärldsbeskrivningen redogör för faktorer i omvärlden som förväntas få betydelse för församlingarnas lokalförsörjning under de kommande tio åren. Omvärldsbeskrivningen baseras på underlag framtagen av kommunikatörerna i församlingen.

Övergripande och nationella omvärldsfaktorer

För Svenska kyrkan finns det generellt några särskilt påtagliga omvärldsfaktorer som påverkar, inte bara Söderköping Sankt Anna församling, utan även pastorat och församlingar i hela Sverige. Ur *Omvärldsrapport 2018 från Kyrkokansliet* lyfts några särskilt intressanta iakttagelser fram:

- **En eskalerande klimatkris** vilket samtidigt leder till en ökad medvetenhet och till en rad tekniska och politiska åtgärder som ska främja detta. Inom Svenska kyrkan pågår ett målinriktat arbete med att ställa om verksamheten i en hållbar riktning.
- **Välfärden utmanas** genom växande klyftor, segregation, bostadsbrist och demografis obalans. Svenska kyrkan utgör här en viktig del av civilsamhället.

- **Stort humanitärt behov.** Antalet fördrivna i världen är större än någonsin tidigare och de humanitära behoven är stort. Trots detta minskar globalt sett biståndet. Svenska kyrkans insamlingsverksamhet brottas med problem som minskande insamlade medel och ökande konkurrens från andra insamlingsorganisationer.
- **Den psykiska ohälsan ökar.** Tillgång till de "existentiella resurser" som Svenska kyrkan, men även kultur- och föreningslivet, förvaltar och förnyar är därför av central betydelse för samhällets existentiella hållbarhet. För att människor inte ska förlora tillgången till den existentiella resurs som den kristna traditionen kan bidra till gör Svenska kyrkan särskilda satsningar.
- **Digitaliseringen.** Fördelarna är många: växande kontaktnät, ökad tillgänglighet till information och kulturutbud, mer energisnål teknik. Utmaningar finns också såsom ökande stress, desinformation, näthat, hot mot säkerhet och integritet. Svenska kyrkan kan både dra nytta av digitaliseringen för effektivare resursutnyttjande och spela en viktig roll i det etiska samtalet samt i att erbjuda zoner fria från ständig uppkoppling.
- **Kompetensförsörjning.** För att försäkra sig om att även i fortsättningen kunna fullgöra sin grundläggande uppgift måste Svenska kyrkan säkra den framtida kompetensförsörjningen. För detta krävs bland annat attraktiva arbetsplatser och möjligheter till personlig utveckling och fortbildning.

Svenska kyrkan har fler medlemmar idag i absoluta tal än när Nathan Söderblom vigdes till ärkebiskop 1914. Svenska kyrkan är därmed en stor kyrka med omfattande resurser. Gudstjänstdeltagandet har minskat med drygt en fjärdedel sedan 2000 till 14,5 miljoner besök under ett år. Det innebär i genomsnitt 2,4 besök per person och år. Invandring har emellertid på många håll i landet bidragit till att vitalisera församlingar. Detta kan visa sig i fler gudstjänstfirare, ökat deltagande i andra delar av verksamheten och i tillströmning av frivilliga.

I Tro och tillhörighet under förändring – en fråga om generationer? talas det bland annat om ungas tro och tillhörighet är under förändring. Hur Svenska kyrkans församlingar de kommande åren möter detta är en ödesfråga för framtiden. Unga utgör fortfarande en stor andel av Svenska kyrkans medlemmar. Tre av fyra födda på 90-talet eller senare har haft någon kontakt med Svenska kyrkan under året. Två av tre av dagens 22-åringar är medlemmar i Svenska kyrkan. Men i likhet med många organisationer i de traditionella frikyrkorna så tappar Svenska kyrkan medlemmar, och tappet är särskilt stort bland unga vuxna.

Trots att kyrkliga traditioner fortfarande är levande vid livets stora ögonblick så ser många av dagens unga vuxna möjligen att kyrkan gör nytta i samhället, snarare än att den hjälper dem att tolka och leva sina egna liv.

I Dopföräldrar – vilka är de och vad har deras bakgrund för betydelse i utvecklingen av antalet dop? Kan man bland annat läsa om rekryteringen av nya medlemmar vilket för Svenska kyrkan i första hand är genom barndop. Av de barn som föddes under 2015 döptes omkring 47 500 under samma år eller året därpå i Svenska kyrkan. Även om det som brukar kallas för aktiva inträden, det vill säga de som döps eller går med i Svenska kyrkan från tolv års ålder och uppåt, har ökat under senare år utgör barndopen fortfarande det allra största årliga tillskottet av nya medlemmar. De barn som döps i Svenska kyrkan har i regel föräldrar som är medlemmar i kyrkan. De nyfödda barnens anknytning till Svenska kyrkan genom deras föräldrars medlemskap är alltså helt avgörande för chansen att de döps i Svenska kyrkan eller inte.

Den generation medlemmar i Svenska kyrkan som idag befinner sig i början av de åldrar då de flesta får sitt första barn är relativt stor. Förutsättningarna för rekrytering av nya medlemmar är idag annorlunda jämfört med situationen under 1990-talets första hälft då samtliga barn som föddes blev medlemmar om minst en förälder var medlem, oavsett om de döptes eller inte. Det innebär att flertalet av de barn som föddes fram till och med 1995 blev medlemmar.

I Diakonalt arbete: hur kan och ska vi mäta det? Kan man läsa att det diakonala arbetet är omfattande och möter ett växande behov. Det handlar bland annat om ensamhet, psykisk ohälsa, ekonomisk utsatthet, människor med svåra trauman, grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. Ökad internationell rörlighet, ökade klyftor i samhället och förändringar i välfärden har bidragit till nya utmaningar för diakonin. Samtidigt kan församlingsdiakonin aldrig täcka upp för de brister som finns i samhället. Diakonins uppgift är att vara en röst för och med de utsatta. Detta arbete, och det nätverksbyggande som ofta är en del av att vara röstbärare, fångas inte i den statistik som samlas in, men kan vara en betydande del av arbetet i församlingen.

Diakonin är en mycket viktig dimension av den grundläggande uppgiften, samtidigt som den i likhet med undervisning och mission är svårfångad i statistiken. Det som i dagsläget går att se är att den öppna verksamheten för vuxna, där mycket inrymmer en tydlig diakonal dimension, har ökat med 50 procent det senaste decenniet. Vissa andra typer av diakonal verksamhet är omfattande: cirka 500 000 kontakttillfällen inom församlingsdiakonin, 100 000 besök på sjukhus och institutioner, samt ytterligare 100 000 hembesök under år 2017. Dessutom betalade församlingar och pastorat ut ekonomiskt bidrag till fler än 40 000 hushåll på totalt 67 miljoner kronor under samma år. Inte mindre än 70 procent av pastoraten är involverade i arbetsmarknadsåtgärder. Därtill bedrivs verksamhet för EU-migranter, asylsökande, nyanlända, papperslösa och mycket annat.

Omvärldsfaktorer Svenska kyrkan i Linköping stift

Svenska kyrkan befinner sig i en brytningstid. Strukturomvandlingar, färre medlemmar, lägre avgiftsintäkter är exempel på några av de förändringar som kyrkan står inför i Linköpings stift. Som organisation finns utmaningar att hantera framöver. Att möta dessa utmaningar kräver högt satta mål, hårt arbete och bra strategier. Men det krävs också realistiska bilder av hur framtiden kan komma att gestalta sig.

Miljö och klimat är en fråga som omfattar väldigt mycket. I Linköpings stift har man ett gediget arbete med miljödiplomering av pastorat och församlingar. Så är även Söderköping Sankt Anna församling miljödiplomerad. Men klimatfrågan är inte något internt arbete utan ska arbetas in i vetenskapen om att det är hela världens ansvar. Klimat- och miljöfrågor hänger samman med många andra utmaningar. Hur bedriver stiftet pastoratens och församlingarnas skogsbruk utifrån ett miljöperspektiv? Minskade livsmöjligheter på grund av klimatförändringar som förändrar vårt sätt att leva. De aktualiserar också rättvisefrågor. De drabbar nämligen jordens befolkning ojämnt. Fortsatta utmaningar är tillgång till rent vatten, livsmedelsproduktion och hantering av livsmedelsavfall. Klimatförändringar kan även i vårt stift omfatta försvårande av livsmedelsproduktion då skördarna kan bli osäkra samtidigt som svinnet av livsmedel är högt. Kan man bli en aktör i att hjälpa till i stiftets olika pastorat och församlingar att fördela livsmedelsvinnet till de som behöver det? Hur kan vara lokaler vara behjälpliga där?

I Sverige och i Linköpings stift ökar i skrivande stund tillväxten. Men risken är att inkomstskillnaderna också ökar. Vad får det för konsekvenser för vårt fastighetsbestånd? En del går ur kyrkan på grund av ekonomiska skäl. Andelen personer som ökar sin inkomst med 39 % har 5 % av den högsta inkomsten. Medan de som ökar sin inkomst med enbart 12 % har 5 % den lägsta inkomsten.

Det ger ett glapp och inkomstskillnad över sikt. Är kyrkan till för de som har det bättre? Noteras i sammanhanget att 800 000 människor lever på garantipension. Dessa består av i stor utsträckning av kvinnor och utrikes födda män. Vad säger det om Linköping stifts övergripande diakonala arbete och hur kan våra byggnader få spela en roll i detta?

Att vara ungdom idag är en utmaning. Många ungdomar i länet har generellt en positiv framtidstro och upplever trygghet i hemmet. Däremot har stress och oro ökat bland ungdomar över tid. De faktorer som påverkar hälsa positivt är fysisk träning, ekonomiska möjligheter men även möjligheten till nära relationer. Många ungdomar uppfattar att det har blivit viktigare att visa upp en yta utåt samtidigt som man känner otillräcklighet och att man inte duger. Detta sker dessutom på två parallella sociala arenor: skolvärlden och bland sociala medier. Hur kan Linköping stift få vara en aktör genom alla sina lokaler och kyrkor i detta? Hur skapar man mötesplatser för ungdomar?

Svenska kyrkan i Linköpings stift har också att ta hänsyn till demografiska utmaningar när glest befolkade kommuner avflyttas och orter med stark befolkningstillväxt ökar exempelvis Norrköping och Linköping. Det är svårt med engagemang när flyttningar sker. Oftast stannar engagemanget kvar på den plats där man en gång flyttade från. Hur kan Svenska kyrkan knyta kontakt med dem som flyttar in till kommunen/församlingen? Kan våra lokaler vara inbegripna i det?

Även om få av medlemmarna i stiftet regelbundet besöker kyrkorna under en vecka, så besöker 45 % något slag av gudstjänst under ett år (undantaget pandemitider). En dryg tredjedel av medlemmarna har deltagit vid dop, konfirmation, vigsel eller begravning. När det gäller antalet besökare i Linköpings stift så lockar människor och gudstjänster färre besökare. Under perioden 2016–2019 så har antalet besökare minskat med 30 %. Familjegudstjänster, familjemässor tillsammans med högmässogudstjänster har minskat påtagligt vilket också kan bero på att antalet tillfällen har minskat. Antalet deltagare högmässa har varit konstant och besökare till veckomässor har under samma period ökat något.

Linköping stifts negativa medlemsutveckling är en kombination av att människor väljer att gå ur kyrkan och av att fler medlemmar dör än vad som döps in i kyrkan. Det innebär att de enskilda faktorer som Svenska kyrkans församlingar kan påverka över tid är dopen. Dopen i Linköping stift har minskat 2006–2016 med 19 %. Minskningen av medlemstalet ligger över hela riket på ca 1,3–1,6 % per år och fortsätter denna minskning i kombination med en ojämnt fördelad ekonomi när det gäller intäkter, står vissa församlingar inför stora utmaningar. Hur ser vi i församlingen på underutnyttjade församlingshem exempelvis? Kan vi göra något åt det?

Det finns dock en trend av ökat engagemang inom Svenska kyrkan. Antalet unga ledare har fördubblats sedan 2001 och år 2015 var nästan 50 000 volontärer engagerade. Kyrkorummet är också en plats för engagemang. Många har starka känslomässiga band till församlingskyrkan. Den utgör ofta en central punkt i landskapet eller stadsbilden, där många har närvarat vid viktiga händelser i livet som barndop, vigslar och begravningar. Rummet knyter samman generationen, skapar samhörighet och mening och är en självklar plats i lokalsamhället för fortsatt engagemang, identitet, tro och liv. Kyrkorummet rymmer många möjligheter för ett lokalt engagemang som behöver aktivt fångas upp. Hur gör vi det i församlingen på bästa sätt?

Sverige har under de senaste decennierna präglats alltmer av mångfald, heterogenitet och förväntan om individuellt bemötande. Framför allt i storstäderna har gruppen ersatts av individen som den centrala enheten i samhället. Samtidigt ser vi idag ett nytt värderingsskifte i vardande. Vi ser ett tydligt skifte i värderingar bland unga vuxna idag jämfört med motsvarande åldersgrupper de senaste 25 åren. Dagens unga generation tar avstånd från de postmaterialistiska värderingarna på ett sätt som saknar motsvarighet bland efterkrigstidens ungdomsgenerationer.

Flera "naturliga" mötesplatser har förlorat sin forna glans. I stället är det huvudsakligen kommersiella intressen som skapar arenor för människor att mötas såsom shoppinggallerior, trendiga kaféer, gym och festivaler etc. Men det är viktigt att reflektera över vad denna kommersiella styrning av mötesplatserna faktiskt innebär på sikt. En viktig konsekvens är att det blir en ålders- och livsstilskategorisering av det sociala livet.

Knappt hälften, 49 % av befolkningen som helhet uppger i undersökningar att de inte har någon tro. Men det är endast 23 % av befolkningen som har en spontant negativ reaktion till ordet tro. Resten har en neutral eller positiv reaktion till ordet. Knappt tre av tio personer tänker mycket på de stora frågorna i livet, så som meningen med livet, varför vi finns till eller vad som händer när vi dör. Resten tänker inte särskilt mycket på dessa frågor.

De här tankarna och statistiken vill ge en realistisk bild av hur framtiden kan komma att se ut och påverkar förstås också Linköpings stift och således också Söderköping Sankt Anna församling. Genom denna bild kan vi få en strategiskt viktig kunskap som ger vår församlings anställda och förtroendevalda möjlighet att planera på vilket sätt vi vill gå framtiden till mötes utifrån vårt lokalbestånd och lokalbehov.

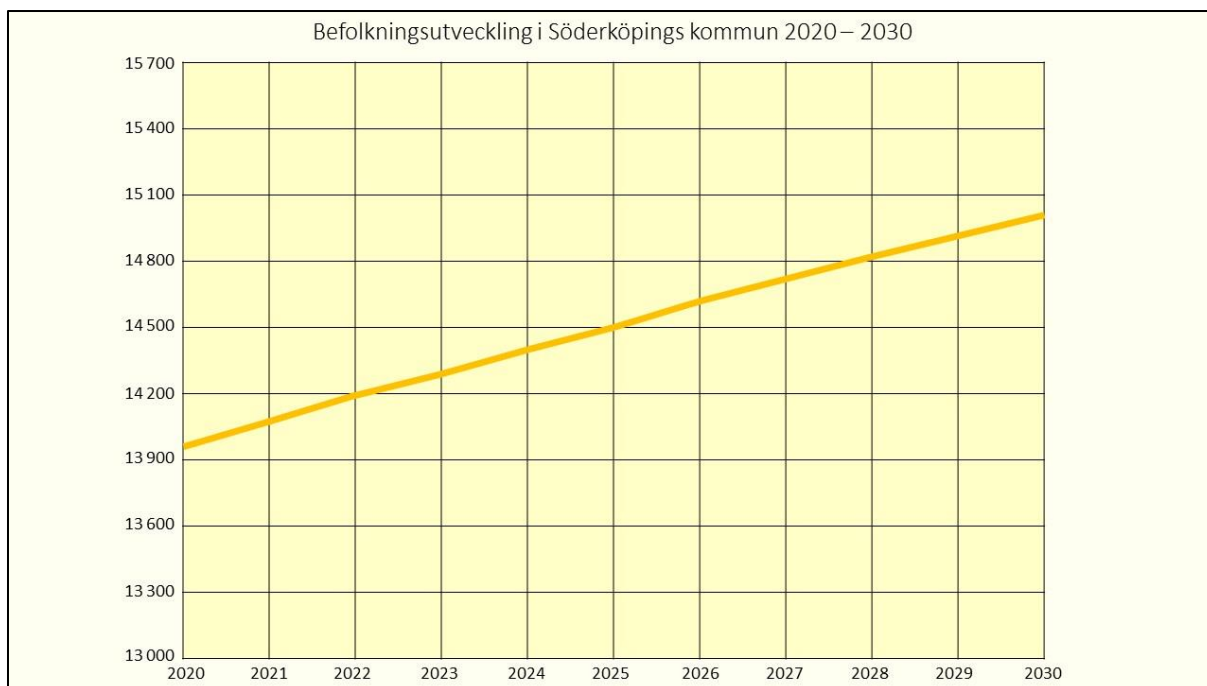
Omvärldsfaktorer i Söderköpings kommun

I *Söderköping kommuns översiktsplan för prioriteringar för hållbar utveckling 2015–2030* kan man läsa att dokumentet har en alldeles särskild roll i kommunen, den lägger grunden för den långsiktiga användningen av kommunens mark och vatten, men pekar även ut de viktigaste utvecklingsområdena för såväl samhällets service som för bostäder och kommersiell verksamhet.

Söderköpings kommun har identifierat tre globala trender som har stor påverkan på översiktsplanens inriktning:

Urbanisering

Urbaniseringstrenden i Sverige är starkare än i andra europeiska länder. Det innebär att landsbygden, och mindre orter på landsbygden, har en minskande befolkning medan större städer och deras förorter växer i befolkning. Även den tätortsnära landsbygden växer i befolkning vilket skapar utspridd bebyggelse i städernas omland i form av villaförorter, bosättningar i fritidshusområden och externhandelscentrum. Konsekvenser för Söderköping ser vi redan idag. Söderköping är en liten stad, men växer i befolkning tack vare positionen i en attraktiv region. Den nya sträckningen av E22 och Ostlänken kommer att förbättra kommunikationen mellan Söderköping och Norrköping samt Stockholmsregionen. Detta kan öka kommunens attraktivitet ytterligare och sannolikt öka befolkningens tillväxt ytterligare i Söderköping. Med en ökande pendling mellan Söderköping och Norrköping finns det anledning att förbättra för kollektivtrafik och cykel. Det kan i framtiden finnas underlag för spårbunden trafik mellan Söderköping och Norrköping och frågan kommer i en snar framtid att utredas.

Teknisk utveckling

Den snabba tekniska utvecklingen av alltmer avancerade informationsteknik ger möjligheter som inte tidigare fanns. Tillgång till bredband och internet ses idag som lika nödvändigt som elektricitet. Den ständigt ökade mängden datatrafik kräver robust IT-infrastruktur för att säkerställa god tillgänglighet, tillförlitlighet och ett tryggt och säkert samhälle. För att möta framtidens krav och behov gällande IT infrastruktur har Söderköpings kommun i *Program för IT-infrastruktur* satt målet att 90 % av hushållen ska ha tillgång till bredbandsfiber år 2020. Detta mål gäller både stad och landsbygd.

Klimatförändringar

Den globala uppvärmningen av atmosfären och haven har medfört bland annat minskande inlandsisar på Grönland och Antarktis, minskade glaciärer och mindre utbredning av havsisen i Arktis. Utöver detta är det enligt IPCC sannolikt att de flesta landområden kommer få ökad förekomst av värmeböljor/värmeperioder, att de flesta landområden kommer få ökad förekomst, intensitet och/eller mängd av skyfall och extremt höga havsvattenstånd. De globala klimatförändringarna kommer att påverka alla sektorer i samhället och förutsättningar för djur och växtliv kommer att förändras radikalt. Risken finns att förändringarna blir oåterkalleliga, det är därför nödvändigt att vidta åtgärder inom kort. Under de närmaste åren behöver en strategi för klimatanpassning i Söderköping tas fram, där områden behöver identifieras som är känsliga för ökad nederbörd, översvämningar, erosion, skred och temperaturhöjningar samt vilka anpassningsåtgärder som behöver vidtas på lång och kort sikt, så som att identifiera områden i landskapet som kan låtas svämmas över.

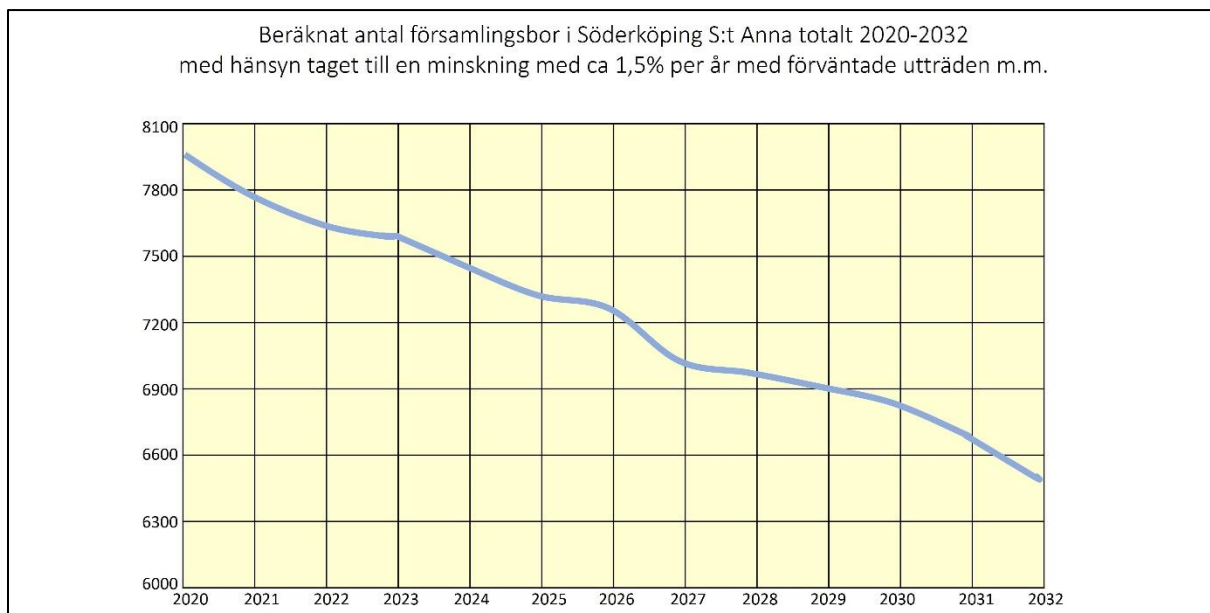
Söderköpings kommun har i flera år varit en av de få kommunerna i regionen som ökat sitt befolkningsunderlag, men som på många andra håll i landet minskar antalet invånare på landsbygden och i de mindre tätorterna. Området Luddingsbo - Snöveltorp vid Västra Husby tycks vara ett undantag, vilket kanske kan förklaras med närheten till arbetsplatser i Norrköpings kommun. Ungefär hälften av kommunens cirka 14 200 invånare bor i tätorten. Det innebär alltså att 50 % av befolkningen bor på landsbygden och i skärgården.

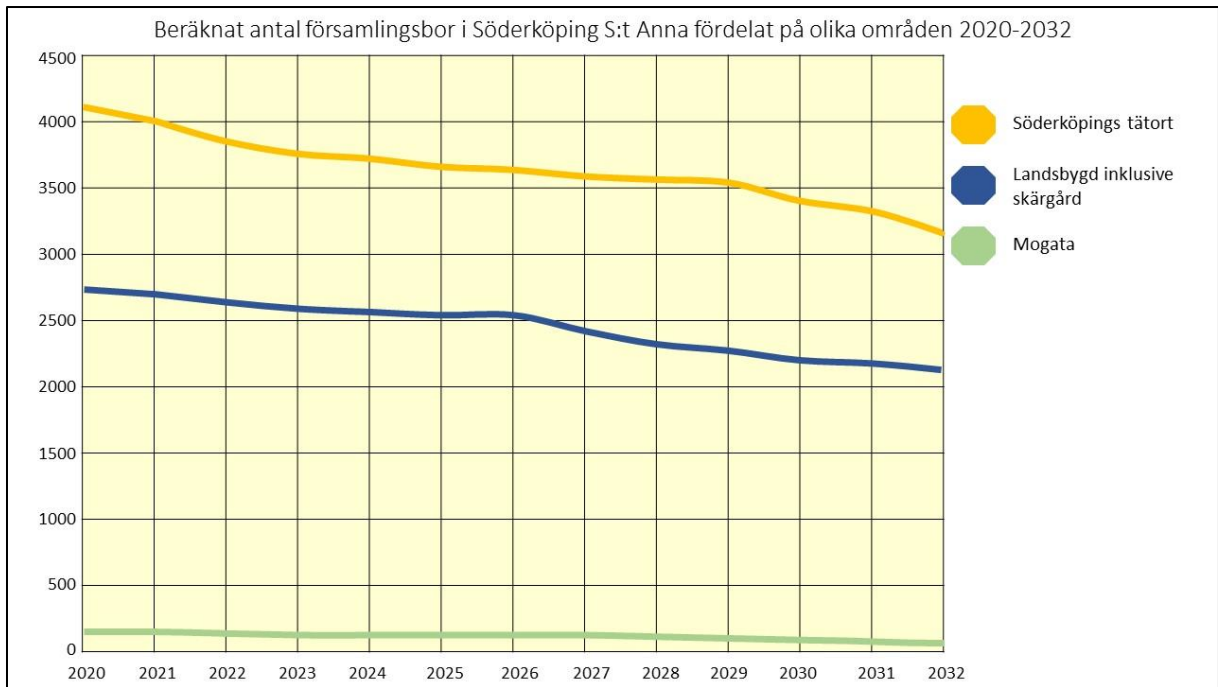
Den grundläggande befolkningsstrukturen har stor betydelse. Särskilt påtagligt är den mycket stora ökningen som åldersgruppen 65 år och äldre kommer att uppvisa fram mot år 2030.

Åldersfördelningen i kommunen visar även att antalet barn och ungdomar födda under 90-talet är relativt stort. Nettoutflyttningen bland ungdomar i och efter gymnasieåldern är stor, varför antalet invånare i 25-årsåldern är litet. Kommunens befolkningsutveckling är starkt beroende av vad som händer i Linköping och Norrköping beträffande bland annat arbetsmarknad. Om födelse- och dödstal liksom in- och utflyttningstal består och tänkta byggplaner förverkligas kan kommunens befolkning fortsätta att öka betydligt jämfört med vad som skett i början på 2000-talet, och med denna ökning kommer även antalet barn och ungdomar i skolåldern att öka.

Regeringens mål är att 250 000 nya bostäder ska byggas till 2020. Under 2014 byggdes ungefär 39 000 bostäder i riket, och under 2015 uppskattas cirka 42 500 bostäder byggas. Det innebär att det byggs cirka 1 000 bostäder färre än vad som krävs för att uppnå målet. Söderköpings kommun har som mål att det ska produceras 450 nya bostäder i kommunen fram till år 2020, alltså minst 90 lägenheter per år (småhus, gruppbebyggelse alternativt flerbostadshus). Uppdragsplanen för Samhällsbyggnadsnämnden anger att det ständigt bör finnas en planberedskap omfattande tre gånger behovet, alltså 270 bostäder. Åren 2003–2013 lämnades bygglov för 423 bostäder dvs. 38 bostäder i snitt per år. Två tredjedelar av kommunens bostäder är i småhus och resten är i flerbostadshus.

Den sista december 2019 uppgick befolkningen i Söderköpings kommun till 14 626 invånare (inklusive Östra Ryds församlings gränser). Totalt antal invånare (både tillhöriga och icke tillhöriga) i Söderköpings församlings gränser 2020 uppgick till 11 490 personer.

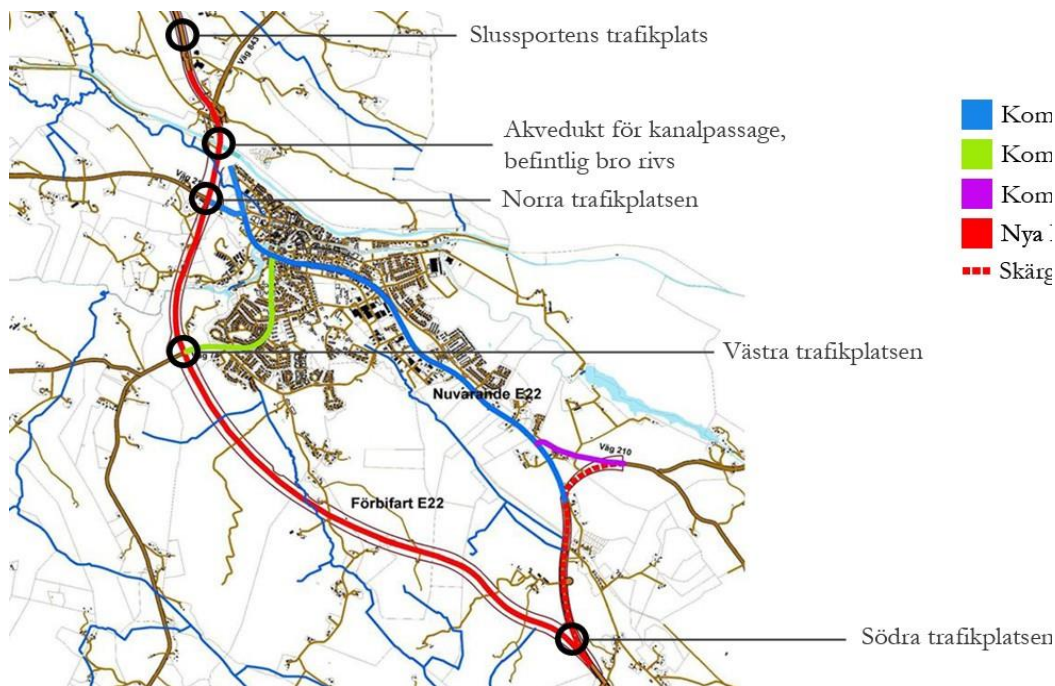

Utvecklingsområden

Söderköpings stad

Söderköpings stad kommer i första hand växa genom en hållbar förtätning inom befintlig bebyggelsegräns. Detta sker genom tre strategier: omvandling av befintlig bebyggelse till bostäder, exploatering efter flytt av nuvarande verksamheter och effektivare markanvändning. Söderköping har också ett behov av ytor för enbostadshus. Ett fåtal kan tänkas tillkomma inom bebyggelsegräns men ytor för större exploateringar saknas. Väster om staden kommer den nya sträckningen av E22 att gå, i norr finns Ramunderberget och Göta kanal, i söder finns rekreationsområdet Albogaskogen och i stadens östra och sydöstra delar breder odlingslandskapet ut sig. På grund av den naturliga gränsen norr om Söderköpings stad och nya sträckningen av E22 i väster om Söderköpings stad finns de föreslagna utbredningsområdena för utbyggnad av staden (vars genomförande ligger närmast i tiden) i de södra och östra delarna av staden. Utbyggnad i dessa områden får inte försvåra för ett rationellt jordbruk även om delar av jordbruksmarken behöver tas i anspråk. Även områden norr om kanalen kommer att utredas för ny bebyggelse.

Karta som visar den nya planerade sträckningen av E 22

Mogata med omgivande landsbygd

När den nya sträckningen av E22 och Skärgårdslänken är färdigställd kommer pendlingstiden till Söderköping och Norrköping minska. Detta ökar områdets attraktionskraft som bostadsområde. I området kring Mogata finns flera fritidshusområden som är under omvandling från sommarboende till åretruntboende. Beredskap för infrastrukturförbättringar i fritidshusområden bör finnas. Väg 839 mellan Bottna och Skarpakorset mot väg 210 är smal med många kurvor och behöver förbättras. Gång och cykelväg mellan Flämmestad och Mogata kan bli aktuellt. På lång sikt planeras gång- och cykelväg mellan Söderköpings stad och Stegeborg. I samband med att en större utbyggnad sker i anslutning till orten kommer behovet av lokaler för kommunal service att öka. Husbyvik kan förbättras för rekreation och bad. Inom och i anslutning till befintlig bebyggelse finns ytor som används för rekreation. I Mogata finns ett tingshus från tidigt 1700-tal.

Sammanfattning och observationer

Sammanfattningsvis råder det i Söderköping Sankt Anna församling en expansion sett till både nya bostäder och infrastruktur. Om alla planerade byggplaner realiseras kommer man utöka Söderköping stad men även Mogata med omnejd och i skärgården. Människors rörelsemönster kommer att förändras och nya mötespunkter skapas. Omdragning av E 22 förbi Söderköping ger en stor möjlighet att skapa ett mer hållbart boende i skärgårdsdelen av församlingen. Här behöver en bevakning ske för att följa utvecklingen för när olika projekt kommer i gång.

Frågor som bör ställas är exempelvis:

- Vilka områden blir naturliga mötesplatser?
- Hur vill församlingen följa upp och ta ställning till hur närvaron ska se ut i de nya områdena?
- Vilka åldersgrupper och geografiska delar vill man nå?

Det är alltså viktigt för församlingen att undersöka vilka platser församlingen bör finnas på utifrån lokalbehovet och vilken verksamhet som ska bedrivas i framtiden.

Församlingens verksamhet idag

Församlingen finns idag på olika platser i samhället inom församlingens gränser och samverkar med skolor, kommunens trygghetsboende med äldreomsorg, Församlingen arbetar också och samverkar med andra kristna samfund och hembygdsföreningar.

Församlingens utmaningar och möjligheter

Församlingen utmanas genom att vi har många äldre i vår församling. Även unga vuxna födda på 90 talet är en stor grupp. Vi tror oss också veta att vårt medlemstal stadigt kommer att sjunka och även antal dop kommer att minska. Vi är dock i skrivande stund 68 % kyrkotillhöriga och församlingen har en god ekonomi. Vi har goda möjligheter till verksamheter över hela vårt geografiska område och vi bör etablera oss mer i Mogata med omnejd samt i Kustlandet-Skärgården. Församlingen samverkar med andra pastorat och församlingar och har ett engagerat internationellt arbete via ACT.

Utvecklingsområden framöver

- Församlingen ska etablera mer närvaro i form av kyrkans grundläggande uppgifter i Mogata med omnejd samt i skärgården
- Församlingen ska föra en mer livaktig medlemskommunikation genom olika kanaler tex sociala medier, men även uppsökande verksamhet. Det är viktigt att finnas fysiskt på plats.
- Församlingen ska hitta former att finna utrymmen för livsnära samtal och andra uttrycksformer som hör tron till.
- Församlingen ska ge möjlighet att människor i alla åldrar ska upptäcka sitt kyrkorum på den plats de verkar och bor.

En påse hopp, att bära med dig och ge vidare.

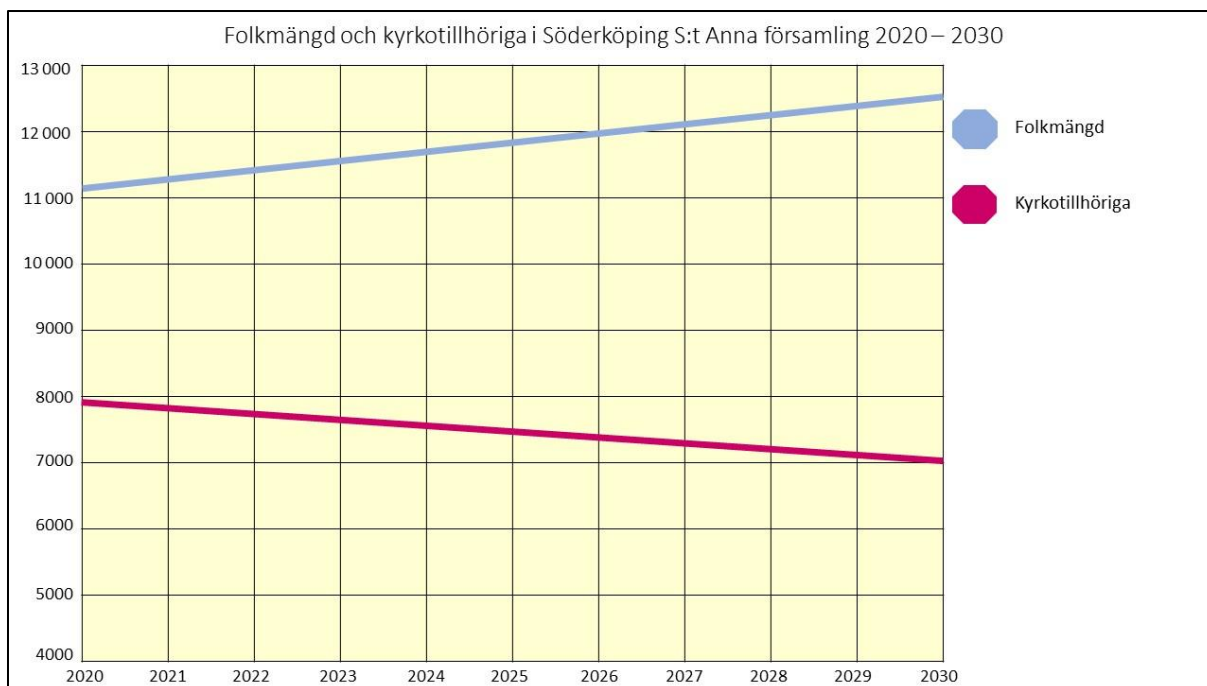
Verksamhetens utveckling samt behov av mark, byggnader och anläggningar

Här sammanfattas nuvarande verksamheter samt eventuella planerade verksamhetsförändringar som bedöms påverka behovet av mark, byggnader och anläggningar under perioden 2020–2030. Faktorer som påverkar verksamhetens utveckling är till exempel medlemsutvecklingen och den ekonomiska utvecklingen.

Medlemsutveckling

Befolkningsantalet i församlingen mellan åren 2010–2019 ökade med ca 400 personer. Under samma tid har antalet medlemmar i församlingen minskat med ca 900 personer. Det innebär att tillhörigheten i kyrkan har minskat från ca 80 % till ca 70 % under denna tid.

Enligt den medlemsprognos som finns på <https://www.scb.se/contentassets/> och som beskriver kommunernas befolkningsunderlag fram till 2030 så bedöms antalet invånare öka högst marginellt. Antal kommuninvånare sett till hela kommunen inkl. Västra Husby-Östra Ryd är då ca 15 000 invånare. Man kan räkna av 2 500 invånare för att täcka Söderköping Sankt Anna församling. Inom församlingens område bedöms då invånarantalet till 12 500 år 2030. Under samma period bedöms församlingens medlemmar minska från ca 8 000 medlemmar till ca 7 000. En försiktig prognos blir då en tillhörighet på ca 56 % år 2030. Se också gärna tabellen på sidan 15.

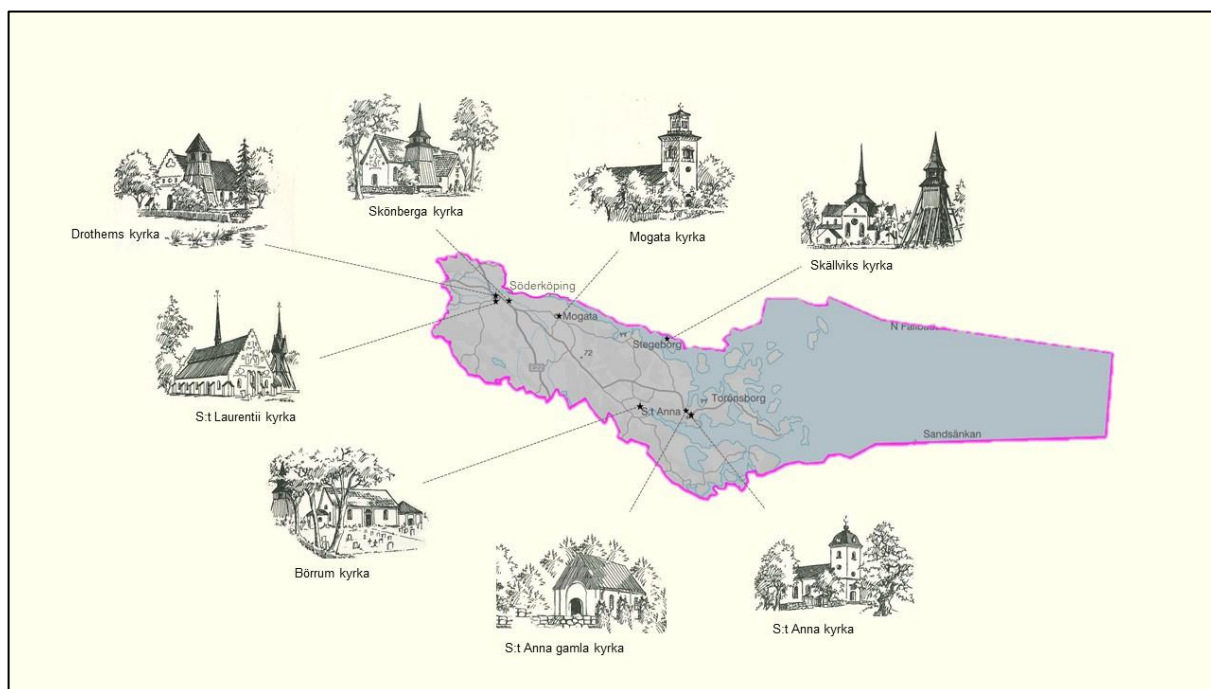
Enligt samma medlemsprognos bedöms även antalet medlemmar från 65 år och uppåt att öka medan man ser en minskning i de flesta yngre åldersgrupperna. Detta indikerar att Söderköping Sankt Anna församling går mot en allt äldre medlemsstruktur som i sin tur leder till att det kyrkoavgiftsgrundande underlaget per medlem minskar.

Söderköping Sankt Anna församling

Söderköping Sankt Anna församling sammanfaller rätt väl geografiskt med Söderköpings kommun. Undantaget är Östra Ryd-Västra Husby som tillhör Östra Ryds församling. Tidigare var Söderköpings församling en enhet som bestod av Sankt Laurentii, Drothem och Skönberga. Sankt Annas församling bestod av Mogata, Skällvik, Sankt Anna och Börrum. 2010 slogs dessa ihop och bildade Söderköping Sankt Anna församling.

I församlingen finns administration och fastighet som jobbar med fastighet, administration och information med tillhörande växel/reception. Församlingen är med i Stiftets servicebyrå och som där erhåller service vad gäller löner och ekonomi.

Till församlingens förfogande finns också kyrkogårdsförvaltningen som sköter de åtta kyrkogårdarna, diverse byggnader och begravningsverksamheten för samtliga Söderköping och Sankt Anna bor.

Söderköping Sankt Anna församling

Söderköping Sankt Anna församling är en församling som har en stad i sitt geografiska område. Samtidigt finns det en omgivande landsbygd med en skärgårdsdel. I vanliga fall (när det inte finns en pandemi), så har församlingen ett levande gudstjänstliv för alla åldrar på olika sätt. Dop, vigslar och begravningar genomförs och samlar många människor.

Söderköping Sankt Anna församling har 2021 ca 11 400 innevånare och ca 7 800 kyrkotillhöriga. Vilket motsvarar en kyrkotillhörighet på 68 %. Församlingen består av Söderköping stad, Mogata med omnejd samt skärgården som i sin tur kan delas in i innerskärgården, mellanskärgården samt ytterskärgården.

Lokaler

I församlingen finns åtta kyrkor, varav fem är medeltida, sex klockstaplar, fyra församlingshem, en församlingsexpedition samt Klockargården som församlingens diakonala centrum. En fastighet som heter Stengården ingår också i församlingens fastighetsbestånd och är idag uthyrd. En förrådsbyggnad utanför Drothems församlingshem. Sammanlagt är det 27 byggnader som förvaltas av församlingen.

Kyrkogårdsförvaltningen disponerar sammanlagt 17 byggnader för sin verksamhet. Det omfattar bland annat ett begravningskapell på S:t Laurentii kyrkogård, Rosengård (kistförvaring), tre ekonomi och personalbyggnader. I Skönberga finns det en ekonomi- och personalbyggnad. I Mogata finns det en ekonomi- och personalbyggnad. I Skällvik finns det en ekonomi- och personalbyggnad. I Sankt Anna finns det fyra ekonomi- och personalbyggnader och i Börnum finns det en ekonomi- och personalbyggnad.

Söderköping S:t Anna församling innehar totalt 44 byggnadsverk varav 27 används huvudsakligen i församlingsverksamheten och 17 huvudsakligen av begravningsverksamheten.

Drothems kyrka

Drothems kyrka är en omtyckt kyrka att ha dop och begravningar i. EFS arken har också ett avtal med församlingen där kyrkan kan lånas för sin gudstjänstverksamhet. I övrigt används kyrkan till att ha söndagsgudstjänster eller mässa i på söndagar ca 1 gång i månaden.

Drothems klockstapel

Klockstapeln är av okänt byggår men huven i plåt tillkom 1788. Byggnaden är välunderhållen. En åtgärd i form av byte av nedre panel är nyligen gjord. Gott skick.

Drothems församlingshem

Drothems församlingshem byggdes under 90-talet. Det är ett omtyckt församlingshem där mycket verksamhet genomförs. EFS Arken lånar församlingshemmet för sin verksamhet. Omtyckt i samband med minnesstunder, dopkaffe, körverksamhet mm. Den är också en av församlingens borgerliga begravningslokaler. Byggnaden fungerar bra för verksamheterna som är där.

Drothems förrådsbyggnad

Förrådsbyggnaden ligger strax väster om församlingshemmet. Den är idag ett välunderhållet förråd för bland annat barn- och unga i församlingen. Fungerar bra för ändamålet.

Sankt Laurentii kyrka

Sankt Laurentii kyrka är huvudkyrkan i församlingen. Den används frekvent i församlingens verksamhet och är i normalfall mycket bokad. Det används bland annat till morgonböner, veckomässa, kyrkyoga, kristen djupmeditation, gudstjänster, mässor och konserter mm. Omtyckt förrättningskyrka.

Sankt Laurentii församlingshem

Sankt Laurentii församlingshem är liksom Drothems församlingshem ett omtyckt församlingshem som inrymmer bland annat Verksamhet för barn och unga, lunchträffar för diakonin samt föredragslokal. Församlingen hyr även ut församlingshemmet till föreningar och dylikt. Lokalen används också till minnesstund, dopkaffe mm. Byggnaden fungerar bra för verksamheterna som är där.

Församlingsexpeditionen

Församlingsexpeditionen renoveras och byggs ut i skrivande stund. Den beräknas stå färdig i april-22. Efter renovering och tillbyggnad kan nu samtlig personal erbjudas arbetsplats i samma byggnad samt uppfylla myndighetens krav på belysning och ventilation. Efter renovering och tillbyggnad kommer byggnaden att vara i mycket gott skick samt passa mycket bra för ändamålet.

Skönberga kyrka

Skönberga kyrka är den äldsta kyrka i församlingen och ligger i utkanten av Söderköping på dess södra sida. Kyrkobyggnaden är från sent 1100-tal. På baksidan av det uppmurade koret mot östra väggen finns fortfarande kalkmålningar kvar från 1200-talet. Målningarna är bland de märkligaste i

stiftet. Kyrkan är välunderhållen och har bland annat försetts med ny belysning. Den används till gudstjänster 1 gång i månaden samt till förrättningar.

Mogata kyrka

Mogata kyrka är en kyrka som används ca 1–2 gånger per månad. Då i form av en enkel mässa mitt i veckan som riktar sig till familjer i Mogata. Det är sparsmakat med förrättningar i kyrkan. Mogata kyrka drivs av oljeeldning, nu miljövänligt sådant, och bör bytas ut på sikt. Mogata kyrka är en byggnad som det funnits tankar om en längre tid. Församlingen vill göra ett "rum i kyrkorummet", en så kallad omgestaltning. I så fall kan barn och unga, vuxna och äldre få en kyrka där verksamhet och gudstjänst blir till ett.

Mogata tingshus

Mogata tingshus är från 1700-talet och är i normalt skick. Viss ombyggnation inuti har gjorts på senare år för att passa verksamheten. Det är mest barn- och unga som är där samt familjer i samband med något som heter "Liv att dela. Den utnyttjas väldigt lite och på sikt bör man se på ett annat alternativ. Se ovan under Mogata kyrka. Mogata tingshus är också borgerlig förrättningslokal.

Skällviks kyrka

Skällviks kyrka är Johan III projekt när det begav sig. Då i sena 1500-talet skapade Johan den III möjligheter till att bygga om Skällviks kyrka till vad den är idag. Den är en mycket omtyckt förrättningskyrka med många vigslar på sommaren. Vapenhuset har dock fått ganska så omfattande sättningskador på grund av "torra somrar". I skrivande stund finns det mätningar och undersökningar som ska genomföras i syfte att på bästa sätt försöka få tillstånd att renovera och förstärka vapenhuset. En helöversyn bör göras samtidigt runt kyrkan när man väl är i gång. Kyrkan används ca en gång i månad till gudstjänst och somrarna finns något som heter "Farledskyrkan". Då är det evenemang med andakter och musik i en hel vecka där.

Sankt Anna gamla kyrka

Sankt Anna gamla kyrka är från 1300-talet. Den har delvis återuppstått i sin gamla form under sent 60-tal då man gjorde omfattande reparationsarbeten då kyrkan sedan lång tid varit ödekyrka. En kyrka som är öppen 24 timmar om dygnet året om. Kyrkan har i genomsnitt ca 4–7 förrättningar om året samt ingår i Skärgårdskyrkan och har ca 1 gudstjänst per månad. En fin liten kyrka där man 2018 renoverade bland annat kyrkogårdsmuren. Det är många som besöker denna kyrka sommartid.

Sankt Anna stora kyrka

Sankt Anna stora kyrka är en dyr kyrka sett till uppvärmning och sett till nyttjandegrad. Ca 1 gång i månaden hålls det gudstjänst här. De stora helgdagarna brukar också en gudstjänst hållas och den utnyttjas inte i så hög grad till förrättningar. Det här är också en kyrka det förts diskussioner om att omgestalta.

Börrums kyrka

Börrums kyrka är den kyrka som används mest i samband med gudstjänster på söndagar. Orsaken är att det kommit flest besök. I genomsnitt så firas gudstjänst här ca 2 gånger månaden. Kyrkan är också förhållandevis liten till sin karaktär och många upplever en viss stämning i denna kyrka. Ca 1–5 förrättningar per år hålls här.

Kyrkogårdsförvaltningen byggnader:

Söderköping S:t Anna kyrkogårdsförvaltning utför skötsel på S:t Laurentii, Drothem, Skönberga, Mogata, Skällvik, Börrum, S:t Anna och S:t Anna gamla kyrkogårdar. Förvaltningen utför även den yttre skötseln runt församlingens fastigheter.

S:t Laurentii kyrkogård:

S:t Laurentii kyrkogård är belägen i centrala Söderköping och är den största av församlingens begravningsplatser. Kyrkogården anlades 1860 då den gamla begravningsplatsen runt S:t Laurentii kyrka togs ur bruk. Kyrkogården utvidgades 1955. På kyrkogården finns ett gravkapell som används till religiösa och borgerliga begravningsceremonier. På kyrkogården gravsätts både kistor och askor och har minneslund och askgravplats som alternativ till vanlig gravplats.

I anslutning till området finns ekonomibyggning, garage med verkstad, förrådsbyggnad, personalutrymmen och en bisättningslokal för förvaring av kistor och visning av stoft.

Drothem kyrkogård:

Drothem kyrkogård ligger några hundra meter bort från Drothem kyrka i centrala Söderköping. Den äldre begravningsplatsen runt kyrkan slutade användas 1863 då den nuvarande kyrkogården invigdes.

På kyrkogården finns en sommarpaviljong byggd 1999 där möjlighet finns att hålla begravningsceremonier och gudstjänster. Kistor och askor kan gravsättas och på kyrkogården finns en minneslund och en askgravplats. Marken på området lutar något men tillgängligheten är god då alla gångar är belagda med asfalt och limmat grus.

Skönberga kyrkogård:

Skönberga kyrkogård ligger invid Skönberga kyrka som är från 1100-talet och den äldsta i församlingen. Platsen omgärdas till stor del av stenmurar. En klockstapel finns nära kyrkan och ett äldre kyrkstall finns utanför området. En mindre byggnad för garage och personalutrymme finns också utmed kyrkogårdens ytterkant. Minneslund och askgravplats finns på den del av kyrkogården som utvidgades 1955. Kistor och askor kan gravsättas. I närheten av kyrkogården finns ett gravfält från den yngre järnåldern.

Mogata kyrkogård

Mitt i sockenbyn Mogata ligger kyrkogården runt Mogata kyrka. Hela kyrkogården omgärdas av ett smidesstaket från slutet av 1950-talet. Längs med staketet finns en trädkrans av lind. Kistor och askor gravsätts och det finns en minneslund och en askgravplats på kyrkogården norra del. En äldre träbyggnad utanför kyrkogården används som garage/förråd och personalutrymme.

Skällvik kyrkogård

Skällvik kyrkogård har sedan medeltiden vuxit fram runt kyrkan. Utvidgning av nyare delen tillkom 1956. I hörnet av kyrkogården finns en klockstapel från 1700-talet. Hela kyrkogården omgärdas av murar med grindstolpar och smidesgrindar vid några av ingångarna till kyrkogården. Två mindre byggnader ligger utmed kyrkogårdens ytterkant, varav den ena tidigare används som bisättningskammare. Kistor och askor gravsätts på kyrkogården. En bit utanför kyrkogården finns en byggnad som fungerar som garage och personalutrymme för verksamheten.

Börrum kyrkogård:

Börrums kyrkogård ligger intill Börrums kyrka som byggdes 1718. Marken hade dessförinnan använts många år som begravningsplats. Kyrkogården är liten till storlek och antal gravvårdar är få. På kyrkogården finns ett gravkor och bakom denna en minneslund. Klockstapeln står på höjden bakom kyrkan. Kistor och askor kan gravsättas på kyrkogården. Hela kyrkogården omgärdas av en låg stenmur.

S:t Anna kyrkogård:

Kyrkogården i S:t Anna användes från det att kyrkan stod färdigbyggd 1821. En utvidgning åt norr skedde 1987. Kyrkogården omgärdas av en mur. På kyrkogården finns tre gravkor med liknande utseende. Två av dessa hyser släkten från tre herrgårdar i bygden. Det tredje gravkoret har tidigare fungerat som bisättningskammare. Grusområdet mitt på kyrkogården har ett högt kulturvärde med mindre gravvårdar omgärdade av buxbom. En ny askgravplats med samma karaktär har under 2020 kompletterat de ytor som fanns tillgängliga på grusytan. Kistor och askor kan gravsättas.

S:t Anna gamla kyrkogård:

Vid S:t Anna gamla kyrka finns inte längre några synliga gravvårdar. Området används idag som minneslund till S:t Anna kyrka. Kyrktomten är delvis omgärdad av en stenmur. Området i övrigt är gräsbevuxet med träd i ytterkant.

Bestånd av byggnader och anläggningar

Här följer en redogörelse för beståndet av mark, byggnader och anläggningar samt en sammanfattning av de analyser som genomförts inför upprättandet av åtgärdsplanen.

Bruksarean (BRA) är alla våningsplans area och begränsas av de omslutande byggnadsdelarnas insida.

Församlingens fastighetsbestånd

Söderköping S:t Anna församling innehar totalt 44 byggnadsverk varav 27 används huvudsakligen i församlingsverksamheten och 17 huvudsakligen av begravningsverksamheten. Totalt omfattar byggnaderna 7765m² BRA fördelat på 6017m² BRA inom församlingsverksamheten och 1748m² BRA inom begravningsverksamheten. Samtliga fastigheter ägs av Söderköping S:t Anna församling. Flertalet av byggnaderna används dock i både församlings- och begravningsverksamheten och fördelningen är baserade på vilken verksamhet som huvudsakligen använder byggnaden.

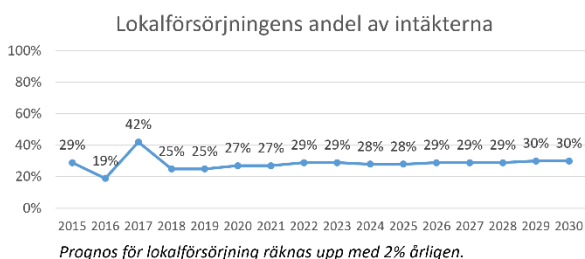
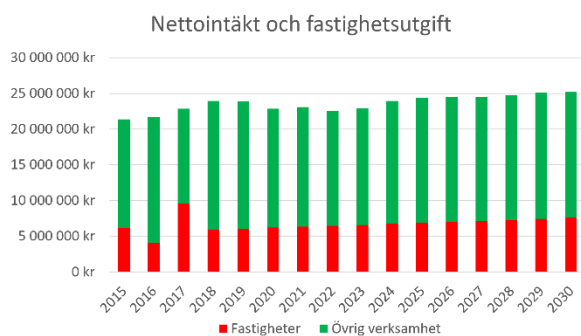
Renovering av S:t Laurentii klockstapel.

Fastigheter Söderköping S:t Anna församling			Energi				
Församlingsverksamheten			kWh				
	Ägande-	Area	Uppvärmnings-	2011	2019	2020	
	form	m ²	form?				
Våra kyrkor, 3 887 m²							
	S:t Laurentii kyrka	Ägd	893	Fjärrvärme	87 575	93 631	76 790
	Skönberga kyrka	Ägd	306	Direktverkande el	56 160	45 726	21 570
	Mogata kyrka	Ägd	724	Panna – Oljepanna	69 628	65 516	52 813
	Skällviks kyrka	Ägd	350	Direktverkande el	30 487	20 821	19 597
	S:t Anna nya kyrka	Ägd	864	Direktverkande el	66 325	56 206	47 088
	S:t Anna gamla kyrka	Ägd	65	Direktverkande el	66 623	49 699	44 260
	Börums kyrka	Ägd	169	Direktverkande el	21 718	20 381	15 551
	Drothems kyrka	Ägd	516	Direktverkande el	3 478	5 026	11 165
Våra församlingshem, 1 478 m²							
	S:t Laurentii församlingshem	Ägd	746	Fjärrvärme	89 957	114 195	92 263
	Drothems församlinghem	Ägd	307	Värmepump – Luft/vatten	31 702	38 974	27 528
	Mogata Tingshus	Ägd	198	Värmepump – Luft/luft	32 267	31 253	26 304
	S:t Anna församlingshem	Ägd	227	Värmepump – Luft/luft	25 510	21 618	18 111
Våra övriga byggnader - FÖRSAMLINGSVERKSAMHET							
S:t Laurentii							
	Klockstapel	Ägd	5	Uppvärmning saknas	-	-	-
	Klockaregården	Ägd	107	Direktverkande el	17 385	22 092	18 274
	Församlingsexpedition	Ägd	268	Fjärrvärme	80 172	61 828	49 550
Skönberga							
	Klockstapel	Ägd	39	Uppvärmning saknas	-	-	-
Drothem							
	Klockstapel	Ägd	0	Uppvärmning saknas	-	-	-
	Förråd	Ägd	57	Direktverkande el	fanns ej	3 466	237
Mogata							
	Sockenstugan	Ägd	148	Direktverkande el	-	-	-
Skällvik							
	Klockstapel	Ägd	20	Uppvärmning saknas	-	-	-
	Lillstugan	Ägd	0	Direktverkande el	-	-	-
S:t Anna							
	Gamla kyrka, klockstapel	Ägd	0	Uppvärmning saknas	-	-	-
	Gamla kyrka, utedass	Ägd	2	Uppvärmning saknas	-	-	-
	Gamla kyrka, bogårdsmur	Ägd	0	Uppvärmning saknas	183	265	588
	Kyrkbrygga	Ägd	0	Uppvärmning saknas	-	-	-
Börum							
	Klockstapel	Ägd	31	Uppvärmning saknas	-	-	-
	Börums kapell	Ägd	31	Uppvärmning saknas	-	-	-
Våra övriga byggnader - BEGRAVNINGSVERKSAMHET							
Administrationsbyggnader							
	Expeditionen Rosengård	Ägd	129	Direktverkande el	13 232	12 093	10 371
Bårhus							
	Rosengård	Ägd	360	Värmepump bergvärme	40 000	33 749	28 943
Förrådsbyggnad							
	Skönberga Kyrkstall	Ägd	89	Uppvärmning saknas	-	-	-
	Skällviks likbod	Ägd	19	Uppvärmning saknas	1 605	1 096	1 031
	Skällviks förrådsbyggnad	Ägd	142	Direktverkande el	-	9 965	8 436
	S:t Anna förrådsbyggnad	Ägd	46	Direktverkande el	-	8 647	7 244
	S:t Anna bruna förrådet	Ägd	23	Direktverkande el	183	265	588
	Börum vaktmästarbod	Ägd	68	Direktverkande el	3 833	3 597	2 744
	Skönberga förrådsbyggnad	Ägd	47	Direktverkande el	-	8 069	3 806
	Mogata förrådsbyggnad	Ägd	216	Direktverkande el	-	7 212	6 070
	Rosengård förrådsbyggnad	Ägd	200	Värmepump – Luft/luft	20 515	18 749	16 079
	Redskapsbod Drothem	Ägd	19	Uppvärmning saknas	-	-	-
Kyrkogårdsmur							
	S:t Anna	Ägd	0	Uppvärmning saknas	-	-	-
Övrigt							
	Teknikbod Skällvik	Ägd	20	Direktverkande el	-	-	-
	Drothems paviljong	Ägd	20	Uppvärmning saknas	-	-	-
	S:t Laurentii gravkapell	Ägd	50	Direktverkande el	-	-	-
	Materialfack Rosengård	Ägd	300	Uppvärmning saknas	-	-	-

Församlingsverksamheten

Fastighetskostnader och intäkter

Söderköping S:t Anna församling, 2019 - översiktsbild

Fastigheter - sammanfattning

Typ	Kyrkor och kapell	Församlingshem	Övriga byggnader	Totalt
Antal	8	4	19	31
Kostnad (tKr)	8 442	2 806	1 255	12 503
BRA (bruksarea)	3 887	1 478	728	6 093
Utgift Kr per BRA	2 172	5 712	1 724	2 052
Utgift tKr per lokal	1 055	2 110	66	403

Övergripande nyckeltal

Befolkning	Kyrkotillhöriga	Anslutningsgrad	BRA per tillhörig	Fast-kostnad / tillhörig
11 479	8 146	71%	0,75 kvm	817 kr
Besök totalt	Antal huvud-guds tjänster	Antal andra gudstjänster	Antal kyrkliga handlingar	Fast-kostnad per gudstjänst/kyrklig handl.
16 888	122	360	175	10 134 kr

Källor: egna uppgifter, fastighetsregister samt statistik från nationell nivå

Söderköping S:t Anna församling, 2019 - översikt fördelning kostnader och intäkter

Utgifter totalt: 6 657 780 kr

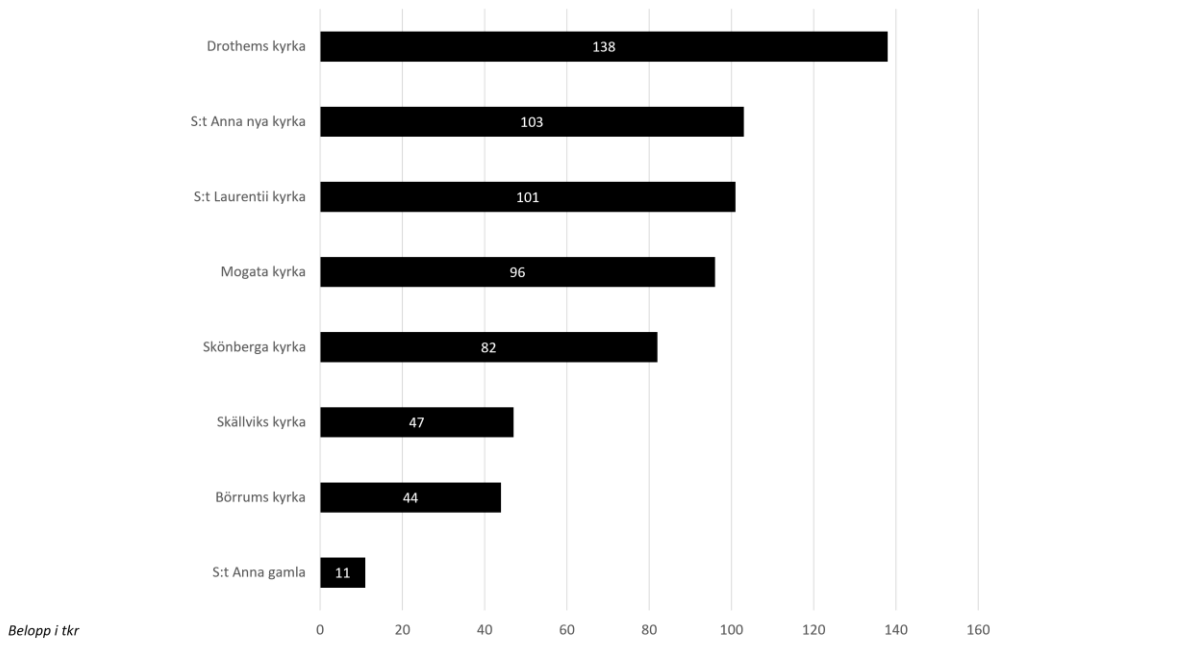
Utgiftskonton	Totalkostnad
7011-7693 Personal	2 274 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	751 000
7820 & 7830 Avskrivningar	838 000
9320 & 9821 Internt	5 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	181 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	226 000
5030, 5120, 5131 El + värme	1 068 000
5060, 5160 Städ	251 000
5171, 5172 Löpplan underhåll	834 000
5180-5210 Övrigt fastighet	141 000
5410 Förbrukningsinv	89 000

Intäkter: 439 059 kr

Fastighet	Extern	Intern	KAE
S:t Laurentii kyrka		80 000	694 374
Församlingsexpedition		18 000	
S:t Laurentii församlingshem	13 500		
Drothems församlinghem	21 000		
Mogata Tingshus	300		
Mogata Sockenstugan	81 450		
S:t Anna nya kyrka	22 500		
S:t Anna församlingshem	53 664		

Total fastighetskostnad 2019: 6 218 721 kr

Söderköping S:t Anna församling, 2019 värme- och elkostnad per kyrka

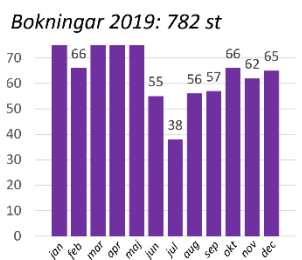
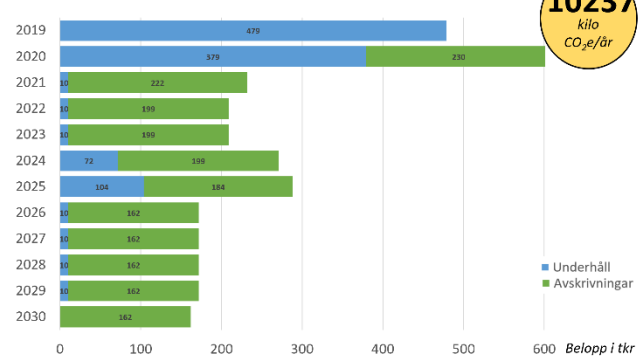

Här ovan redovisas elkostnaderna separat men de är även inkluderade i diagrammet för nettointäkt och fastighetsutgift.

S:t Laurentii kyrka (inkl Klockstapel) - nettoutgift: - 947 476 kr. Kr/kvm: 1 061 Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

Fastighetens intäkt: **228 645 kr**
 Fastighetens kostnad: **1 176 121 kr**

7011-7693 Personal	419 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	59 000
7820 & 7830 Avskrivningar	237 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	5 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	5 000
5030, 5120, 5131 El + värme	101 000
5060, 5160 Städ	3 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	328 000
5180-5210 Övrigt fastighet	17 000
5410 Förbrukningsinv	2 000

Kommande underhåll – totalt 8 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
Installationer	0	10	2020	100000
Tjämning av tak	50	1	2020	150000
Fönsterunderhåll	75	1	2024	62500
Tjämning av tak	75	1	2025	75000
Fönsterunderhåll södersida	75	1	2020	125000
Tjämning klockstapel	75	1	2020	83500
Täta klockstapel	0	1	2020	10000
Tjämning klockstapel	75	1	2025	18750

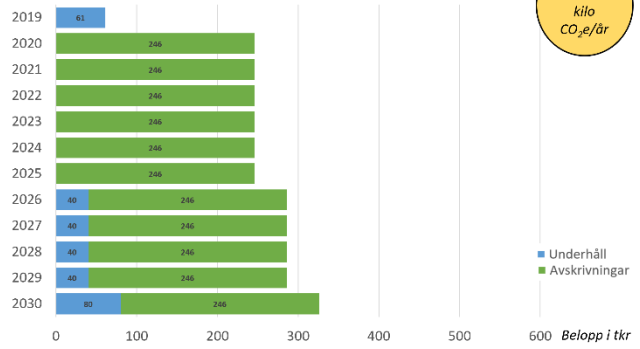
S:t Laurentii församlingshem (inkl Förråd) - nettoutgift: - 792 434 kr. Kr/kvm: 1 062

Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

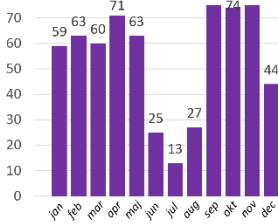
10784
kilo
CO₂e/år

Fastighetens intäkt: **13 500 kr**
Fastighetens kostnad: **805 934 kr**

7011-7693 Personal	140 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	19 000
7820 & 7830 Avskrivningar	246 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	5 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	18 000
5030, 5120, 5131 El + värme	140 000
5060, 5160 Städ	137 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	61 000
5180-5210 Övrigt fastighet	15 000
5410 Förbrukningsinv	24 000

Bokningar 2019: 658 st

Kommande underhåll – totalt 1 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp	Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
kök	0	10	2026	400000					

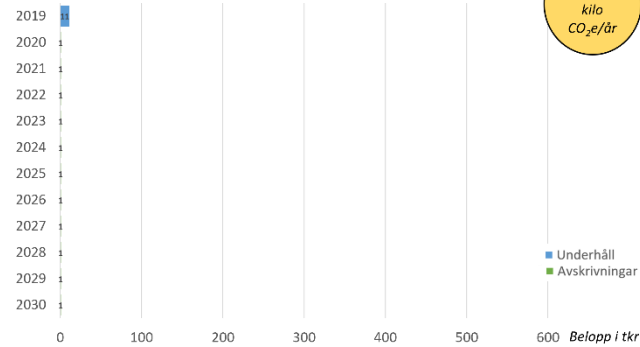
Klockaregården - nettoutgift: - 152 878 kr. Kr/kvm: 1 429

Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

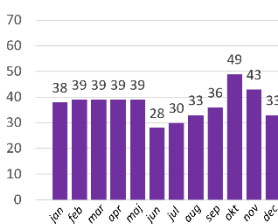
1
kilo
CO₂e/år

Fastighetens intäkt: **0 kr**
Fastighetens kostnad: **152 878 kr**

7011-7693 Personal	60 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	10 000
7820 & 7830 Avskrivningar	1 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	0 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	13 000
5030, 5120, 5131 El + värme	46 000
5060, 5160 Städ	1 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	11 000
5180-5210 Övrigt fastighet	7 000
5410 Förbrukningsinv	4 000

Bokningar 2019: 446 st

Kommande underhåll – totalt 0 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp	Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp

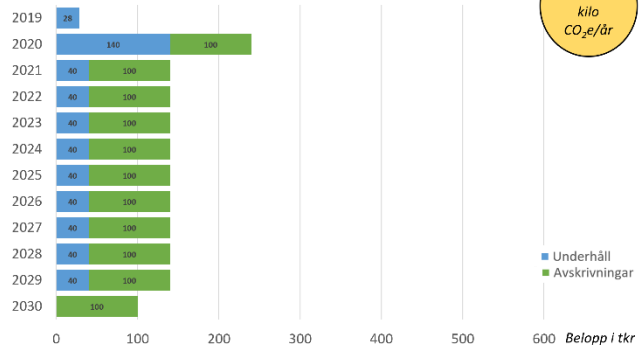
Drothems församlinghem (inkl Förråd) - nettoutgift: - 452 676 kr. Kr/kvm: 1 475

Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

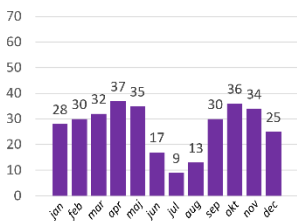
2 kilo CO₂e/år

Fastighetens intäkt: 21 000 kr
Fastighetens kostnad: 473 676 kr

7011-7693 Personal	158 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	11 000
7820 & 7830 Avskrivningar	100 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	27 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	15 000
5030, 5120, 5131 El + värme	83 000
5060, 5160 Städ	21 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	28 000
5180-5210 Övrigt fastighet	26 000
5410 Förbrukningsinv	6 000

Bokningar 2019: 326 st

Kommande underhåll – totalt 2 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp	Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
kök	0	10	2020	400000					
renovering tak (förråd)	0	1	2020	100000					

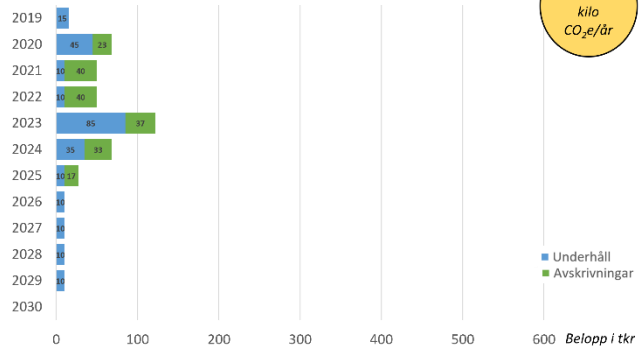
Skönberga kyrka (inkl Klockstapel) - nettoutgift: - 266 729 kr. Kr/kvm: 872

Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

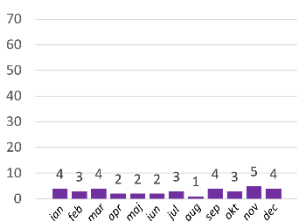
2 kilo CO₂e/år

Fastighetens intäkt: 0 kr
Fastighetens kostnad: 266 729 kr

7011-7693 Personal	91 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	65 000
7820 & 7830 Avskrivningar	7 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	0 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	4 000
5030, 5120, 5131 El + värme	82 000
5060, 5160 Städ	0 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	15 000
5180-5210 Övrigt fastighet	1 000
5410 Förbrukningsinv	2 000

Bokningar 2019: 37 st

Kommande underhåll – totalt 5 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp	Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
Installationer	0	10	2020	100000					
Fönsterunderhåll	75	1	2023	75000					
Måla fönster säkrestia	0	1	2020	5000					
Klockstapelns takvatten	50	1	2020	30000					
Tjärning klockstapel	75	1	2024	25000					

Mogata kyrka - nettoutgift: - 311 301 kr. Kr/kvm: 430

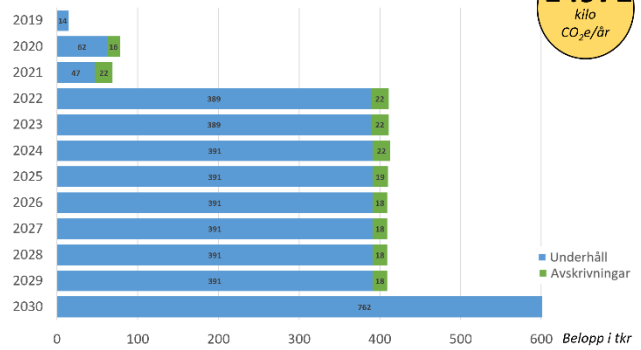
Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

14971
kilo
CO₂e/år

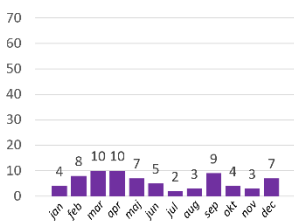
Fastighetens intäkt: 0 kr

Fastighetens kostnad: 311 301 kr

7011-7693 Personal	109 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	69 000
7820 & 7830 Avskrivningar	0 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	0 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	2 000
5030, 5120, 5131 El + värme	96 000
5060, 5160 Städ	0 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	14 000
5180-5210 Övrigt fastighet	19 000
5410 Förbrukningsinv	2 000

Bokningar 2019: 72 st

Kommande underhåll – totalt 9 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
Installationer	0	10	2020	100000
Projektering utv renovering	75	1	2020	15000
Utvändig renovering	50	30	2020	1000000
Renovering i torn	75	30	2020	125000
Målning utsida lanterner	0	10	2024	20000
Ombyggnad ny verksamhet	10	20	2022	5400000
Invändigt underhåll	50	10	2022	250000
Byte av golv i koret	75	30	2022	200000
Ny värmekälla	0	10	2022	400000

Mogata Tingshus - nettoutgift: - 212 109 kr. Kr/kvm: 1 071

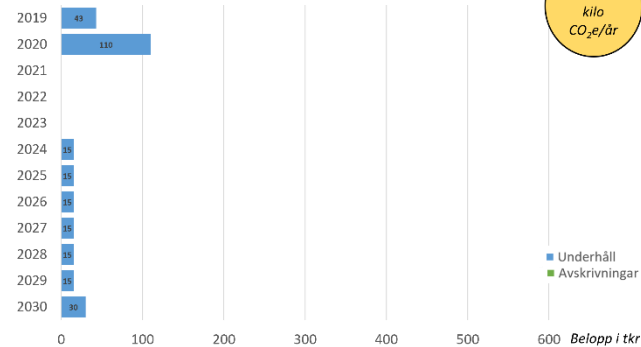
Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

2
kilo
CO₂e/år

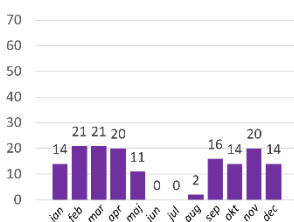
Fastighetens intäkt: 300 kr

Fastighetens kostnad: 212 409 kr

7011-7693 Personal	48 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	3 000
7820 & 7830 Avskrivningar	0 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	0 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	12 000
5030, 5120, 5131 El + värme	38 000
5060, 5160 Städ	59 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	43 000
5180-5210 Övrigt fastighet	3 000
5410 Förbrukningsinv	8 000

Bokningar 2019: 153 st

Kommande underhåll – totalt 3 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
målning fönster	0	1	2020	30000
invändig renovering	0	1	2020	30000
kök	0	10	2024	150000

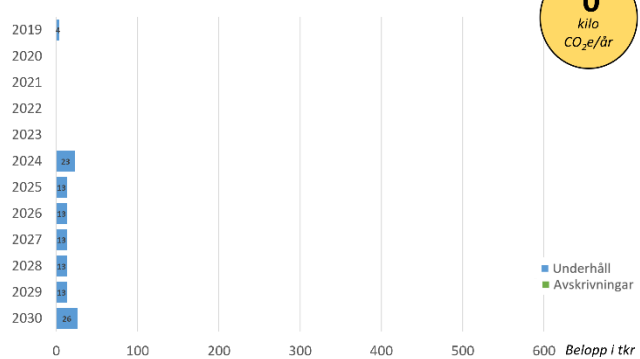
S:t Anna gamla (inkl Klockstapel, dass, mur) - nettoutgift: -76 317 kr. Kr/kvm: 1 174

Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

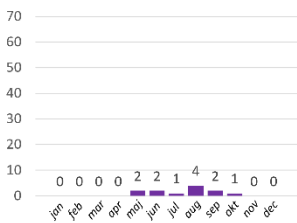
0 kilo CO₂e/år

Fastighetens intäkt: 0 kr
Fastighetens kostnad: 76 317 kr

7011-7693 Personal	53 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	4 000
7820 & 7830 Avskrivningar	0 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	0 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	0 000
5030, 5120, 5131 El + värme	11 000
5060, 5160 Städ	0 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	4 000
5180-5210 Övrigt fastighet	4 000
5410 Förbrukningsinv	0 000

Bokningar 2019: 12 st

Kommande underhåll – totalt 2 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp	Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
Tjärning	0	1	2024	10000					
nybyggnation dasset	0	30	2024	400000					

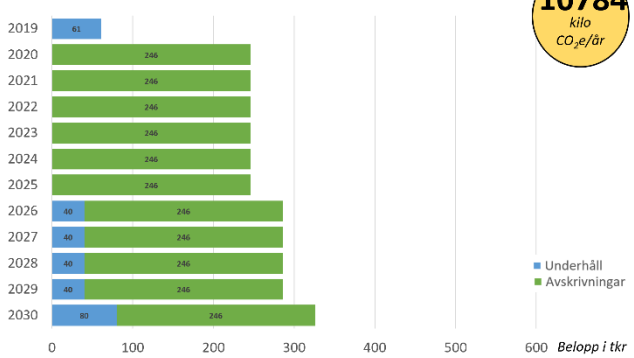
S:t Laurentii församlingshem (inkl Förråd) - nettoutgift: -792 434 kr. Kr/kvm: 1 062

Övergripande kostnader enligt area: 0 kr

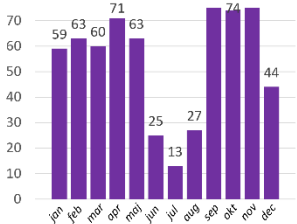
10784 kilo CO₂e/år

Fastighetens intäkt: 13 500 kr
Fastighetens kostnad: 805 934 kr

7011-7693 Personal	140 000
6071-6990 Försäkring, larm m m	19 000
7820 & 7830 Avskrivningar	246 000
9320 & 9821 Internt	0 000
5420-5910 Förbrukning, drivmedel m m	5 000
5010,5050,5132,5140 Hyra, sot, vatten	18 000
5030, 5120, 5131 El + värme	140 000
5060, 5160 Städ	137 000
5171, 5172 Löp+plan underhåll	61 000
5180-5210 Övrigt fastighet	15 000
5410 Förbrukningsinv	24 000

Bokningar 2019: 658 st

Kommande underhåll – totalt 1 aktiviteter

Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp	Typ av renovering	KAE	Antal år	Start år	Belopp
kök	0	10	2026	400000					

Verksamhetens bedömning - församlingshem - Söderköping S:t Anna församling

<u>Byggnader viktiga måluppfyllnad FIN</u>	Passar verksamheten	Nyttjande-grad	Fyllnads-grad	Skick	Tillgänglighets-anpassning	Funktion
S:t Laurentii församlingshem	●	658	●	●	●	Församlingshem tätort och verksamhetslokal för barn och ungdom
Drothems församlingshem	●	326	●	●	●	Församlingshem tätort och borgerlig förrättningslokal
Mogata Tingshus	●	153	●	●	●	Församlingshem landsbygd och verksamhetslokal för barn och ungdom
<u>Byggnader ej viktiga måluppfyllnad FIN</u>						
S:t Anna församlingshem	●	38	●	●	●	Församlingshem landsbygd och borgerlig förrättningslokal

Verksamhetens bedömning - viktiga övriga byggnader - Söderköping S:t Anna församling

<u>Byggnader viktiga måluppfyllnad FIN</u>	Passar verksamheten	Nyttjande-grad	Fyllnads-grad	Skick	Tillgänglighets-anpassning	Funktion
S:t Laurentii Klockstapel	●	446	●	●	●	Klockstapel
S:t Laurentii Klockaregården	●		●	●	●	Diakonalt centrum och café
S:t Laurentii Församlingsexpedition	●		●	●	●	Administrationsbyggnad
Skönberga klockstapel				●	●	Klockstapel
Drothems klockstapel				●	●	Klockstapel
Drothems förråd				●	●	Förrådsbyggnad verksamhet och tvättstuga/värmecentral
Skällviks klockstapel				●	●	Klockstapel
S:t Anna gamla klockstapel				●	●	Klockstapel
S:t Anna Kyrkbrygga				●	●	Kyrkbrygga
S:t Anna gamla kyrka Mur				●		Mur
Börrums Klockstapel				●	●	Klockstapel

Verksamhetens bedömning - övriga byggnader - Söderköping S:t Anna församling

<u>Byggnader ej viktiga måluppfyllnad FIN</u>	Passar verksamheten	Nyttjande-grad	Fyllnads-grad	Skick	Tillgänglighets-anpassning	Funktion
Skönberga Kyrkstallet			●	●	Krävs ej	
Mogata Sockenstugan			●	●	●	Nyttjas som hyresfastighet i dagsläget.
Mogata Stengården arrendatorbostad			●	●	Krävs ej	Avyttrad maj-20
Skällviks Likbod			●	●	Krävs ej	
Skällviks Lillstugan			●	●	Krävs ej	Är ej församlingens
S:t Anna Utedass			●	●	●	
Börrums kapell			●	●	Krävs ej	

Begravningsverksamheten, Sankt Laurentii begravningskapell, Rosengård med flera byggnader

Analys nyttjandegrad

Verksamhetens bedömning – Begravningsverksamheten - Söderköping S:t Anna församling						
Byggnader viktiga måluppfyllnad FIN	Passar verksamheten	Nyttjandegrad	Fyllnadsgrad	Skick	Tillgänglighetsanpassning	Funktion
Skönberga Personalbyggnad			●	●	●	Personallutrymme/garage
Mogata Personalbyggnad			●	●	●	Personallutrymme/förråd
Skällviks Personalbyggnad			●	●	●	Personallutrymme/garage/besökstoalett
Skällviks Teknikbod				●	●	Vatten- och elförsörjning
S:t Anna Personalbyggnad			●	●	●	Personallutrymme/administration/garage
S:t Anna Likbod				●	●	Garage
S:t Anna Förrådsbyggnad				●	●	Förrådsbyggnad
S:t Anna stora kyrka Kyrkogårdsmur				●		Mur
Börums Personalbyggnad			●	●	●	Personallutrymme/förråd/besökstoalett
Rosengård	●	●	●	●	●	Personallutrymme/bisättningslokal/tvättstuga/verkstad
Rosengård Kyrkogårdsexpedition	●	●	●	●	●	Administration/förråd/verkstad
Rosengård Förrådsbyggnad				●	●	Förrådsbyggnad
Rosengård S:t Laurentii Gravkapell	●	37	●	●	●	Begravningskapell tätort och borgerlig förrättningslokal
Rosengård Drothems paviljong	●		●	●	●	Paviljong/utomhusförrättning
Rosengård Förrådsbyggnad Drothems kyrkogård				●	●	Redskapsbod
Rosengård Materialfack				●	●	Materialfack

Verksamhetens bedömning – Begravningsverksamheten - Söderköping S:t Anna församling						
Byggnader ej viktiga måluppfyllnad FIN	Passar verksamheten	Nyttjandegrad	Fyllnadsgrad	Skick	Tillgänglighetsanpassning	Funktion
Skönberga Kyrkstallet			●	●	Krävs ej	
Skällviks Likbod			●	●	Krävs ej	

Barn från en förskola i Söderköping gör studiebesök på kyrkogården. Många nyfikna frågor ställdes och besöket avslutas med att alla fick tända var sitt ljus och placera i ljusskåpet

Kulturarv och kyrkobyggnader

Sankt Laurentii kyrka

Kyrkan brann 1494 och nästan hela kyrkan fick byggas upp igen. 1501 var de sex främsta valven i kyrkan färdigbyggda. Valvslagningen fortsatte under 1500-talets första årtionden och kyrkan var förmodligen i det närmaste färdigvälvd när reformationen nådde Söderköping på 1520-talet. Genom reformationens omvälvningar fick församlingen mindre ekonomiska resurser till att bygga. Mycket tyder på att det sydvästligaste valvet i kyrkan var färdigbyggt först 1560. Kyrkan blev efter reparationen en hallkyrka, vilket den fortfarande är. I en hallkyrka har sidoskeppen och mittskeppet ungefär lika höga valv. Den nuvarande kyrkan är till största delen präglad av ombyggnaden efter branden. Byggnadsstilen brukar kallas för baltisk tegelgotik eftersom liknande kyrkor i gotisk stil återfinns i många av Östersjöns hamnstäder.

I den långsträckt blindingen under taksägget åt söder finns det så kallade "munkbokstäver". En del av dessa återstår än idag. Målningarna inne i kyrkan hann förmodligen inte bli särskilt många innan reformationen kom till Söderköping på 1520-talet. Av dem finns två invigningskors kvar i kyrkan på dess sydvägg långt åt öster och på den främre av de två fyrkantiga pelarna som avgränsar kyrkans fjärde skepp. Rester av medeltida målning finns också på den nedersta pelaren i den södra raden. Bäst bevarade är fragmenten på pelarens östra sida. Den överkalkades inte vid restaureringen 1975 och är därför möjlig att se i dag. Den torde föreställa S:t Martin av Tours när han uppväcker ett dött barn utanför staden Charte i Frankrike. Norr om kyrkan byggdes 1583 kyrkans utomordentligt vackra klockstapel av en Anders Stapelmakare. 1885 restaurerades altarskåpet och fick tillbaka sin plats ovanför altaret. Samtidigt flyttades Pehr Hörbergs tavla till korets norrvägg och man var därför tvungen att göra en ny dörr in till sakristian.

De nuvarande fönstren till kyrkan gjordes 1953 och ritades av dr Erik Lundberg. Kyrkan genomgick sin senaste restaurering 1975. Den tjocka cementputsen, som täckte väggar och valv efter restaureringen 1885, togs bort och en ny tunn puts lades på innan kyrkan vitkalkades. Åtskilliga av kyrkbänkarna från 1885 togs bort och i stället inköptes de nuvarande lösa stolarna. Det lilla altaret i det norra skeppet murades. Kyrkans golv sänktes ungefär en halv meter framme vid den nyanlagda trappan upp till koret. Därigenom har golvet kommit att slutta en aning framåt mot koret.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- Altarskåp av ek, nordtyskt arbete från 1500-talet.
- Dopfont av kalksten av sen gotländsk paradistyp, Coppa från 1300-talet medan foten endast är några decennier gammal. Till denna finns ett dopfat från 1658.
- Kalkmålning av oidentifierad upphovsman, 1400-talets andra hälft.
- Triumfkrucifix från verkstad i Östergötland, 1400-talets första fjärdedel.
- Träskulptur av ek föreställande Martin, nordtyskt arbete från omkring 1500.
- Krucifix av ek, kors av furu, från verkstad i Östergötland, mitten av 1400-talet.
- Träskulptur av ek föreställande Katarina av Alexandria, nordtyskt arbete från 1400-talets sista fjärdedel.
- Träskulptur av lövträ, Kristoffer, oidentifierad upphovsman omkring 1500.
- Träskulptur av ek, helgon ur altarskåp, nordtyskt arbete från mitten av 1400-talet.
- Träskulptur av lövträ, evangelistsymbol, från verkstad i Östergötland under 1400-talet.
- Predikstolen tillkom 1669, dock målades den först 1723.
- Glasmålning i fönster: Tidegården med motiv från bibliska lovsånger. Utfört 1988 av Bengt Olof Kälde.

- Under åren 1802-1886 hängde Pehr Hörbergs altartavla längst fram, men hittas numera vid den norra sidoväggen i kyrkans kor.
- Processionskrucifix från 1200-talet.

Gröna rummet, en del av S:t Laurentii kyrka.

Drothems kyrka

Namnet "Drothem" är en förvanskning av det fornsvenska "Drotin", vilket betyder "Herren" eller "Gud". Drothems kyrka i Söderköping benämndes under medeltiden S:t Drotten eller S:ta Trinitas. Kyrkan föregicks av en äldre kyrkobyggnad, som troligen var belägen norr om den nuvarande. Strax intill kyrkan står en klockstapel, vars nuvarande huv tillkom vid en ombyggnad 1788.

Kyrkan har treskeppigt långhus med rakslutet korparti och sakristia i norr. I nordväst och sydost finns strävpelare. Invändigt delas kyrkan av en snedställd tvärmur mellan kor och långhus. Byggnaden är uppförd av natursten, med sakristia, gavelrösten, valv, omfattningar av tegel. Trappgavlarna är försedda med blinderingar. Kyrkan har vitputsade fasader och täcks av ett sadeltak. Ingångarna är belägna i väster och söder.

Kyrkan dateras till 1200-talets slut eller 1300-talets början. Vid en byggnadsarkeologisk undersökning 1979–1980 framkom att sakristian ursprungligen hade fyra valv och en mittpelare. Däremot kunde inte långhusets inre gestaltning med säkerhet bestämmas. Kyrkan härjades av stadsbranden 1385, eller möjligen av branden 1418. Vid återuppbyggnaden välldes kyrkan till en treskeppig hallkyrka, sakristians nuvarande valv tillkom och tvärmuren uppfördes som stöd för de kraftigt inåt lutande långhusmurarna. Det östra gavelröstet reparerades och en strävpelare uppfördes i sydost. Strävpelarna i nordväst tillhör kyrkans första byggnadsperiod. Kyrkan har haft en takryttare, som togs ner i mitten av 1700-talet. 1762 vitmenades interiören, och 1771 rappades och vitmenades exteriören. Under 1700-talet förstörades även fönstren. 1844 genomfördes en omfattande renovering, som delvis förstörde medeltidskyrkans egenart. Den nuvarande öppna bänkinredningen samt fönsterbågarna av gjutjärn tillkom vid en renovering 1892. På 1950-talet genomfördes omfattande förstärkningsarbeten. Kyrkan är byggd på vattensjuk mark och grunden är delvis pålad. Sättningskador i golv har upptäckts och åtgärd måste vidtagas.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- Altarskåp av ek, nordtyskt arbete från 1400-talets sista fjärdedel. Altarskåpet är tillverkat i Lübeck under 1400-talets senare del. Det restaurerades 1892.
- Dopfont av kalksten från gotländsk verkstad, 1200-talet. Foten tillverkades 1949.
- Krucifix av trä från verkstad i Östergötland, 1400-talets andra hälft.
- Träskulptur av ek, Johannes ur kalvariegrupp, nordtyskt arbete från 1400-talets sista fjärdedel.
- Altartavla från 1600–1649.
- Predikstol från 1704.
- I kyrkans ägo finns även en altartavla (eller överdelen till ett epitafium) från 1600-talets förra hälft, som kan ha tillvaratagits från någon av de nu försvunna kyrkorna eller kapellen i staden.

Skönberga kyrka

Kyrkan är byggd och invigd 1170 och är församlingens äldsta medeltida kyrka. Det fanns inget murat välvt tak i den tidiga kyrkan. Takstolen var därför synlig nedifrån kyrkan. Mittbjälkens undersida är ståtligt dekorerad med träskärning. Takstolen är inte den i Östergötland vanliga typen. Den har stagade kryss mellan takbjälkar och sparrar.

Skönberga kyrka blev under medeltidens senare del tillbyggd med nytt kor, en korsarm åt söder och sakristia i norr. Gavlarna i väster och söder pryddes med blinderingar delvis av samma typ som på Sankt Laurentii kyrka i Söderköping. Invändigt välvdes hela kyrkan på 1400-talet. På detta syftar ett avlatsbrev från 1459.

Kyrkans väggar var rikt dekorerade med kalkmålningar. Av dessa finns rester kvar på de delar av triumfbågsmuren som är synliga på vinden över valven (med tillträde från en trappa från orgelläktaren). Mot en mörkblå fond avtecknar sig majestätiskt ett stort antal figurer i två rader. I mitten ses Kristus som världsdomare. Två svärd utgår från hans mun. Bredvid honom står Jungfru Maria och Johannes Döparen. Längst ut, in på långväggarna, slutar raderna med två änglar. Bland stiftets romanska kalkmålningar är denna en av de allra märkligaste. Efterforskningar kan visa att mästaren kan vara en svensk, vars konst är besläktad med gotländska glasmålningar från 1200-talets början. Målningarna har säkert tillkommit i anslutning till kyrkobygget, som kan dateras till denna tid. Traditionen nämner dock 1170-talet och inräknar därmed kyrkan bland de många, som tillkom under Kols episkopat och som också var stiftets största byggnadsepok.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- Riksrådet Johan Axelsson Bielkes och Margareta Posses grav. De var föräldrar till drottning Gunilla, kung Johan III andra maka.
- Sakristians kopparklädda dörr är medeltida.
- Korsarmens medeltida ingångsdörr, rikt smidesdekorerad.
- Altarskåp med S:t Anna, Maria och Kristus. svenskt 1400-tal.
- Bildskåp som har tillhört högaltarets altarskåp från 1400-talet.
- Skulpturer av trä, S:t Olof och Kristus från 12–1300-talet.
- Triumfkrucifixet är en förminskad kopia. Originalen finns på Statens Historiska museum och är tillverkat i Linköping på 1300-talet.
- Vid ett renoveringsarbete 1984 påträffades en gammal målad runskrift på norra långhusväggen. Skriften är så till vida unik, då det troligen inte finns någon sådan bevarad i andra kyrkor i Östergötland. Skriften går tyvärr inte att tyda. En lucka gjordes i den vägghelena som döljer runskriften för att intresserade kyrkobesökare lätt skulle kunna få se på denna attraktion.

Mogata kyrka

Nuvarande kyrka i ny klassicistisk stil uppfördes åren 1842–1844. Det medeltida kyrktornet behölls. Kyrkan består av ett rektangulärt långhus med rakt avslutat kor i öster och kyrktorn i väster. Ytterväggarna är spritputsade och målade i vitt. Långhuset täcks av ett skifferklätt sadeltak. En större renovering genomfördes åren 1921–1923 under ledning av arkitekt Axel Lindegren. Exteriören genomgick underhåll, kyrkorummets sittbänkar gjordes bekvämare, innerdörrar sattes in i långsidornas portaler och inredningen målades om. 1960-talet början installerades ett värmesystem

med varmluft och läktarunderbyggnaden tillkom. I samband med denna ombyggnad bröts korgolvet upp och gamla kyrkans grundmurar påträffades och dokumenterades. Vid en renovering som utfördes åren 1997 - 1998 återfick altarkorset sin plats bakom altaret och ett av korfönstren och ett litet fönster i sakristian försågs med glasmålningar av Bo Beskow.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- Dopfunten är av kalksten och står i korets södra sida. Den är av gotländsk tillverkning från omkring 1300. Ovanpå funten ligger ett modernt dopfat av mässing.
- Predikstolen är samtida med nuvarande kyrka. Predikstolens firsidiga korg och tillhörande ljudtak är målade i ljusgrått med förgyllda lister och ornamentik.
- Nuvarande altare av släthuggen kalksten tillkom vid renoveringen 1963.
- En altaruppsats från 1716 hänger på södra väggen.
- Glasmålningarna är av Bo Beskow. Elsa Beskow var hans mor.

Skällviks kyrka

Skällviks kyrka är belägen på en låglänt del av Slätbakens södra strand. Kyrkan är till planen en rektangulär sal kyrka med rakslutet korparti, sakristia i norr och vapenhus i söder. Intill kyrkan står en klockstapel, som fick sin nuvarande utformning vid en ombyggnad 1754. Närheten till Stegeborgs slott och Skällviks borg och dess innehavare har varit av stor betydelse för kyrkan. Den uppfördes under 1300-talets förra hälft av natursten med tegelornerade trappgavlar. 1590–1593 genomförde Johan III en ombyggnad med den italienska renässansens centralkyrkoideal som förebild. Den rektangulära grundformen uppdelades av fyra pelare till en kvadratisk korsmitt, med därifrån utgående parvis lika långa korsarmar. Ett kryssvalv slogs i korsmitten, i korsarmarna lägre tunnvalv. Sidokapell med låga tunnvalv inrättades i kyrkans fyra hörn. Över korsmitten uppfördes ett högt och smäckert torn. Vid ombyggnaden tillkom troligen också den nuvarande sakristian. Vapenhuset uppfördes i mitten av 1700-talet. Förändringarna som följde under de närmaste seklen var huvudsakligen av underhållskaraktär.

Vid en restaurering 1956 återställdes renässanskyrkan till ursprungligt skick. Igenmurade fönster, omlagda takfall och andra förändringar återställdes. Yttermurarnas tjocka putslager ersattes med en tunn slamning och torn och tak täcktes med koppar. I interiören framtogs några rester av kalkmålningar av 1500-talskaraktär. Vidare uppfördes bland annat altare, bänkinredning och läktare efter arkitektens ritningar. Idag är vapenhuset i dåligt skick med stora sprickor i fasaden på dess södra sida. Åtgärd måste vidtagas.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- Altarskåp av valnöt, skåp av ek, tyskt arbete från 1400-talets andra fjärdedel.
- Ett golvur, tillverkat av urmakare Samelius i S:t Anna församling. Uret är en replik till det som finns i Sankt Anna kyrka. Bägge uren är skänkta av den mest namnkunnige av församlingens präster, prosten Jacob Berggren (1790–1887), orientalist och palestinafarare.
- Dopfunten av sandsten från 1607 kommer enligt traditionen från Stegeborgs slottskapell.
- Predikstolen skänktes till kyrkan år 1661, målades år 1679, ommålades år 1822 samt konserverades år 1956.

Sankt Anna gamla kyrka

Kapellet Sancte Annae in Scopulis uppfördes under 1300-talet på det smala näset mellan Slätbaken och Gropviken. Kapellet helgades åt Sankta Anna, Marias mor. Liksom kyrkan i Skällvik låg den direkt intill vattnet.

Efter digerdödens härjningar och 1400-talets nödår ökade folkmängden åter och det krävdes en tillbyggnad av kapellet. Exakt när detta skedde, vet vi inte. Det nya långhuset mer än fördubblade kyrkans yta. Kapellet från 1300-talet, samma byggnad som kyrkan i dag, blev kor i 1500-talskyrkan. År 1521 hölls invigning, enligt sägnen av linköpingsbiskopen Hans Brask.

Från år 1634 härstammar en teckning av Johannes Haquini Rhezelius (död 1666), anställd vid Antikvitetsarkivet. En kopia av den teckningen går att se i kyrkan idag. Den visar kyrkan med tornspira mitt på långhusets tak. Spiran byggdes om flera gånger tills den togs ner och den enda klockan hängdes upp i en klockstapel. Kyrkans ingång var på södra långsidan. Runt kyrkan löpte en stockmur, på 1700-talet ersatt av en stenmur. I äldre tider kunde man förtöja kyrkbåtarna i muren.

På grund av den starka folkökningen började man fundera på att bygga en ny större kyrka och i slutet av 1700-talet började den gamla kyrkan förfalla så att den så småningom ansågs otjänlig som kyrkorum. När den nya kyrkan tagits i bruk första advent 1821 förvandlades den gamla kyrkan snart till ruin. Det växte buskar och träd inne i ruinen och korna hade den som skydd i dåligt väder.

Emellertid fanns det eldsjälar som såg vad som höll på att gå till spillo och under kyrkoherde Carl-Lennart Fogelbergs energiska ledning påbörjades under 1960-talet en restaurering. Ortens skickliga hantverkare återskapade den lilla medeltidskyrkan, byggde klockstapeln och satte kyrkogården i stånd. År 1973 kunde så kyrkan återinvigas av biskop Ragnar Askmark.

I dag brukas kyrkan för gudstjänster och har blivit en omtyckt dop- och vigselkyrka. Sedan 1997 är den i bruk året om och öppen 24 timmar om dygnet.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- I kyrkans tak fanns målningar, men av dem återstår i dag endast några antydningar på österväggen och i valvet av en frescomålning som föreställer yttersta domen.

Sankt Anna nya kyrka (stora kyrkan)

Kyrka uppfördes på 1820-talet och har fått sitt namn efter gamla Sankt Anna kyrka, vilken i sin tur helgades åt Anna, Marias moder. Varför man byggde kyrkan är beskrivet här ovan. Många inventarier flyttades från den gamla kyrkan till den nya. Den karakteriseras av stor bredd, stora fönster och tunnvälvt tak med halvrund avslutning i koret. På södra sidan finns 'grevekyrkan' med egen kakelugn och fönsterparti mot kyrkan. Kyrkan restaurerades exteriört och interiört 1996. Tornet och fasaderna har gräddvit färg och byggnaden inramas av höga hästkastanjer och ekar. Interiören är ljus och dess akustik är klar och stor, något som gynnar musikverksamheten. Ensembler, instrumentalister och körer.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- Triptyk vid södra långhusväggen med inskrift anno Dom 1590, visar scener kring Jesu lidande och död. Mittpartiet återger Jesu korsfästelse och sidorna korsbärandet respektive uppståndelsen. Konstnären är okänd, men den tredelade tavlan har spårats till Stegeborgs slott.
- Målning från senmedeltiden med Sten Sture den yngre (1492/1493–1520) och hans maka Christina Gyllenstierna knäböjande mot varandra. Tavlan har årtalet 1512 och är en kopia av ett av motiven i altartavlan i Västerås domkyrka, skänkt av Sten Sture den yngre. Under lång tid var tavlan på avvägar innan den återfanns på ett sörmländskt gods och återfördes. Den hänger nu i 'grevekyrkan'.
- Altartavlan, målad 1805 av Pehr Hörberg, visar de vise männens tillbedjan av Jesusbarnet i Betlehem. Motivet är delvis en kopia efter den nederländske mästaren Peter Paul Rubens (1577–1640).
- Altarringen har sin förebild bland annat i Sankt Lars kyrka, Linköping, och den skicklige målaråldermannen Bengt Frökenberg (1776–1845) har dekorerat den med en rad scener ur Passionshistorien.
- Nattvardssilvret består av en rund dopskål, två kalkar, oblataskar och vinkannor. Det är vackra pjäser från 1600- och 1800-talen, ibland utlånade till större utställningar.
- Rikt dekorerad brudkrona från 1600-talet. Den är tung och präktig och fick endast bäras av kronbrudar.
- Ett flertal målningar av Gustaf Leonard Lundqvist (född 1827), en av församlingens kyrkoherdar, bland andra den stora målningen i vapenhuset, Jesus vid Gennesarets sjö. Lundqvist har målat åtskilliga altartavlor i östgöta- och smålandskyrkor.
- Ett golvur, tillverkat av urmakare Samelius i församlingen, står på kyrkans södra sida. En replik finns i Skällviks kyrka. Bägge uren är skänkta av den mest namnkunnige av församlingens präster, prosten Jacob Berggren (1790–1887), berömd orientalist och palestinafarare. Han behärskade många språk, publicerade ett stort antal vetenskapliga verk.
- Votivskeppet, segelslupen Gottfrid, är det yngsta av kyrkans dyrgripar, byggd och skänkt av den siste segelskepparen, Olof Eklund på Lagnö, 1968. Dess vackra, harmoniska form överensstämmer med den tidiga medeltidens segelskepp.

Börrums kyrka

Kyrkan som tillkom 1718 består av ett rektangulärt långhus med öst-västlig orientering. Vid östra kortsidan finns ett rakt avslutat kor med samma bredd som långhuset. Vid långhusets västra sida finns vapenhuset med ingång. Vid långhusets norra sida finns en sakristia. Kyrkan har en stomme av liggtimmer och har vita putsade fasader. Byggnaden täcks av ett sadeltak klätt med ett kupigt lertegel. Innan kyrkan uppfördes nyttjades ett gudstjänstrum på Börrums säteri.

Nuvarande träkyrka uppfördes av Magnus Olof Wahrling och fick namnet S:t Peders kyrka. Samma år bildades Börrums socken, som från början var annexförsamling till Mogata. År 1736 uppfördes en sakristia på norra sidan av byggnaden och 1748 byggde man till ett vapenhus i väster. Vid en restaurering 1850 reveterades väggarna och fönstren förstörades. Under 1900-talet var kyrkan i så dåligt skick att en större renovering genomfördes åren 1920–1921 under ledning av arkitekt Knut Nordenskiöld. Byggnadens grund lades om och hela stommen förstärktes, likaså taket. Sakristian från 1736 revs och en ny byggdes upp. Klockstapeln uppfördes 1726. I stapeln hänger klockor gjutna 1722 av Mejerska styckgjuteriet i Stockholm.

Inventarier att nämna som bär ett kulturarv:

- Predikstolen är troligen tillverkad i början av 1700-talet. Fint träarbete och rikt dekorerad. 1742 köptes den in från Törnevalla kyrka. Enligt sägen ska en präst på grund av "sitt omfång" inte fått plats i den tidiga predikstolen utan församlingen fick köpa in en större sådan från just Törnevalla.
- Dopfunten av trä är byggd efter ritningar av arkitekt Kurt von Schmalensee.
- Altartavlan är gjord 1850 av Anders F Södergren och har motivet Jesus välsignar barnen (Matteus 19:13-15).
- Bänkindelningen är kvar i kyrkan i form av skyltar med gårdarnas namn. Även prästernas och kyrkvärdarnas bänkar är kvar framme i koret.

Åtgärdsplan med konsekvensbeskrivning

Sammanvägd analys

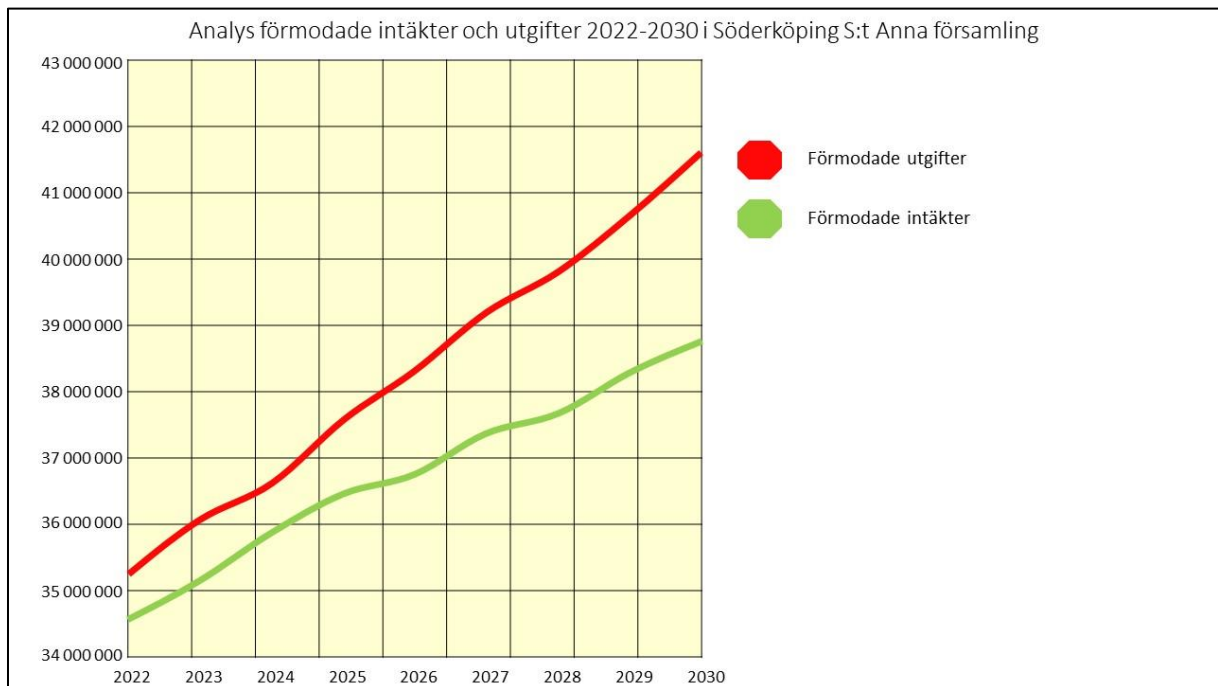
I arbetet med lokalförsörjningsplanen så har underlag presenterats som berör den ekonomiska utvecklingen i församlingen. Församlingen har en god ekonomi och förvaltning. Församlingen står dock för en lite svårare ekonomisk situation under de kommande tio åren. Det beror förstås på minskade intäkter och ökade priser på varor och tjänster. Huvudorsaken till de minskade intäkter är i första hand en negativ medlemsutveckling. De prognoser som tagits fram visar dock att den negativa kurvan kan bromsas upp över tid om åtgärder vidtas. De åtgärder som kan vidtas är en kombination av en klok planering av hur våra fastigheter utnyttjas och förvaltas samt hur personalstaben är organiserad.

10-årsanalys Söderköping												
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kyrkoavgift	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365	1,365
Kyrkoavgift	24 069	23 115	22 800	22 781	23 081	23 564	23 729	23 756	24 058	24 079	24 222	24 532
Ek utjämning	-202	-35	14	31	-37	23	25	21	-40	18	26	17
Prästlönetillgångar	310	335	335	340	340	340	340	340	340	340	340	340
	24 177	23 415	23 149	23 152	23 384	23 927	24 094	24 117	24 358	24 437	24 588	24 889
Förändring mot föreg år		-3,2%	-1,1%	0,0%	1,0%	2,3%	0,7%	0,1%	1,0%	0,3%	0,6%	1,2%
Övriga intäkter	1 508	4 724	1 115	1 333	1 360	1 387	1 415	1 443	1 472	1 501	1 531	1 562
KAE	454	342	1 035	95	200	200	200	200	200	200	200	200
Begravningsavgift	9 488	9 285	9 962	9 977	10 226	10 482	10 744	11 013	11 288	11 570	11 860	12 156
Summa intäkter	35 627	37 766	35 261	34 557	35 170	35 996	36 453	36 773	37 318	37 708	38 179	38 807
Övriga externa kostnader												
Driftskostn fastigheter exkl BV	-1 865	-1 757	-2 045	-1 796	-1 832	-1 869	-1 906	-1 944	-1 983	-2 023	-2 063	-2 104
Underhåll fastigheter exkl BV	-854	-1 320	-2 855	-1 445	-1 474	-1 503	-1 533	-1 564	-1 595	-1 627	-1 660	-1 693
Övrigt	-8 968	-8 238	-8 820	-9 114	-9 296	-9 482	-9 672	-9 865	-10 063	-10 264	-10 469	-10 679
Summa övriga externa kostnader	-11 687	-11 315	-13 720	-12 355	-12 602	-12 854	-13 111	-13 373	-13 641	-13 914	-14 192	-14 476
Personalkostnader	-19 416	-18 468	-20 177	-20 220	-20 726	-21 244	-21 775	-22 319	-22 877	-23 449	-24 035	-24 636
		-4,9%	9,3%	0,2%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Antal anställda	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
Avskrivningar	-2 230	-2 441	-2 744	-2 901	-2 876	-2 851	-2 826	-2 801	-2 776	-2 751	-2 726	-2 701
Finansiella poster	165	241	157	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Årets resultat	2 459	5 783	-1 223	-719	-834	-753	-1 059	-1 521	-1 776	-2 205	-2 575	-2 806
Summa kostnader	33 168	31 983	36 484	35 276	36 004	36 749	37 512	38 294	39 094	39 914	40 753	41 613
Eget kapital	52 753	58 536	57 313	56 594	55 760	55 008	53 948	52 427	50 651	48 446	45 871	43 065
Likvida medel inkl fonder (Investeringar ej medräknat)	31 771	35 200	36 721	38 903	40 945	43 044	44 810	46 090	47 090	47 636	47 787	47 682

Eftersom läget preliminärt ser ut så här så behövs förstås en ekonomi i balans på sikt. Möjligheter till besparingar inom fastighetsbeståndet måste göras. I första hand kan det finnas behov av avvecklingar av fastigheter för att nå en ekonomi i balans och att församlingen planerar för alternativ då fastigheter försäljs. Verksamheterna och mötesplatserna måste ändå finnas fast på ett annat sätt än vi är vana vid. Många av dessa mötesplatser kan flytta in i kyrkan och dessa kan då utnyttjas på ett mer effektivt sätt. Ett alternativ är förstås att helt och hållet hyra ut fastigheter som idag inte utnyttjas men att man då också konkurrerar med näringsidkare på orten. Även jourtillägg för fastighetsskötsel måste kalkyleras samt de fortsatta underhållsarbeten och renoveringar som församlingen måste ta med i beräkningen. Besparingen som man får för uthyrning går inte att motivera utifrån det ekonomiska läge som församlingen står inför. När vi ser tabellerna för nyttjandegradsmätning så uppvisar några fastigheter ett lågt utnyttjande.

Det ger vid handen att församlingen förstås inte har behov av fler lokaler utan mötesplatserna kan inrymmas i de fastigheter vi har. Församlingen kan ha sin verksamhet inom ett mindre fastighetsbestånd.

Församlingen har utifrån arbetet med denna lokalförsörjningsplan inte planerat för några förändringar i verksamheten som påverkar behovet av lokalerna dvs mer verksamhet än de vi har idag. De lokaler som församlingen i så fall har att ta ställning till kan ombesörjas via inhyrning av lokaler från externa aktörer, ex till borgerliga begravningar, minnesstunder efter begravning, dopkaffe mm. Detta bör dock utredas vidare för att se vad en eventuell hyra av lokaler på årsbasis blir.

Förslag på åtgärder

- **Utred behov av omgestaltning av Sankt Anna stora kyrka med projektering – 22 och genomförande -23.**
- **Utred möjligheten till försäljning av Sankt Anna församlingshem -24.**

Under utredningen har framkommit att Sankt Anna församlingshem är den lokal som är minst utnyttjad av alla de fastigheter som församlingen har. Fastigheten har också stora behov av renovering interiört så väl som exteriört. Kostnaden för en eventuell renovering skulle uppbära cirka tre miljoner och det inom en närtid. Fastigheten bör dräneras, ny takomläggning, nya toaletter, kök samt nytt ytskikt. Detta gäller också den lägenhet som finns på andra våningen. Sankt Anna församlingshem är idag en lokal för borgerliga begravningar men att man här kan skapa samverkan med externa aktörer genom att hyra lokal för det ändamålet. När det gäller mötesplatser inom närområdet så pekar utredningen på att skapa möjligheter till så kallad omgestaltning av Sankt Anna stora kyrka. Enkelt beskrivet så kan man skapa, genom ombyggnation, ett församlingshem inne i kyrkan i stället. Där kan man ha minnesstunder, församlingsaftnar, kyrkkaffe och annan verksamhet som också blir kostnadseffektivt och ett miljömässigt bra alternativ. Även närheten till kyrkorummet är mycket positiv. Eftersom genomförandet av omgestaltningen som förslagsvis skulle genomföras -23 så finns behovet av att ha kvar församlingshemmet fram till -24.

- **Utred behov av omgestaltning av Mogata kyrka med projektering – 23 och genomförande 24.**
- **Utred möjligheten till försäljning av Tingshuset och Sockenstugan i Mogata utifrån när kommunen är klar med detaljplanen i området -26.**

Tingshuset används idag till barn- och ungdomsverksamhet. Den kan även användas till minnesstunder och dopkaffen. Tidigare har denna lokal varit församlingsexpedition och är tämligen välunderhållen. Det som finns att åtgärda inom en snar framtid är slipning av golv samt en omfattande takomläggning. Kostnaden för detta är ca 450 000 kr. Sockenstugan är i dåligt skick. Inget underhållsarbete har skett interiört sedan 1968. Bland annat finns ingen dusch i lägenheterna. Hyran är satt i proportion till skicket. Huset är dock underhållet så att regn och vatten inte kan tränga in och är säkrad på så sätt. Det behövs omfattande renovering av denna fastighet och beräknas till ca 3,5 miljoner kronor. Att församlingen bör utreda försäljning av dem bägge beror på att det är en och samma fastighet och de sitter således ihop. Det går inte att stycka av dessa enligt gällande bestämmelser från kommunen. Även här skulle verksamheten och mötesplatserna ske i kyrkan på samma sätt som det är planerat i Sankt Anna stora kyrka. Eventuellt så finns det utrymme för mer församlingsverksamhet i Mogata vilket församlingen måste undersöka. Att församlingen då har en beredskap för att möta ett eventuellt ökat behov är då en fördel.

Ekonomi

Vad som kan konstateras är att det inte framkommit några förslag på effektiviseringar i nuvarande fastighetsbestånd. Det beror på att man följer församlingens framtagna vård- och underhållsplan och de är beskrivna där. Det som kan noteras är också att kostnaden för församlingsverksamhetens fastigheter får uppgå till högst 25 procent av intäkterna från kyrkoavgiften. Om det är så att medlemstalen sjunker ytterligare så är risken att kostnaderna för fastigheten på sikt tar en för stor andel av intäkterna. Konsekvensen kan bli att verksamheterna blir lidande på grund av fastighetskostnaderna är höga. Om detta nyckeltal (25 procent) beräknas på intäkterna efter den ekonomiska utjämningen så finns risken på sikt att församlingen inte kan uppfylla målsättningen. Detta i kombination med en osäker intäktsprognos. Nästa steg kan då bli att ytterligare titta på behovet av lokalbeståndet för att få en ekonomi i balans på längre sikt.

Vidare arbete

Utvecklingspunkter till framtida lokalförsörjningsplanering

- **Utred ytterligare förutsättningarna om nyckeltalet (25 procent) för fastighetskostnader kombinerat med ökat intäktsbortfall. Vad blir kvar till verksamhet och kyrkans grundläggande uppgift?**
- **Utred på vilket sätt Klockargården (det diakonala centrumet) kan effektivisera sitt lokalutnyttjande.**
- **Vård- och underhållsplaner ska ständigt uppdateras och övervakas**
Vård- och underhållsplaner är viktiga för att säkerställa det kulturarv som finns i kyrkans byggnader förvaltas på ett bra sätt. Inom lokalförsörjningsplanering är vård- och underhållsplanerna även viktiga för att bedöma kostnadsutveckling på längre sikt vilket är viktig del vid analys av vilka fastigheter som församlingen har råd att förvalta framöver och vilka de ska fördela sina resurser på.
- **Utreda ytor och gravar**
Församlingen behöver veta och räkna på hur länge kist-urn- respektive askgravar beräknas räcka. Församlingen behöver vidare räkna ut hur stor yta som kan användas för framtida behov gällande andra religioners önskemål om gravsättning.
- **Plan för att uppnå miljömål**
Församlingen ska år 2032 komma så långt att all energi ska vara förnybar. Det är ett mål som församlingen satt. Församlingen har miljödiplomerat sig i steg I och ska genomföra steg II under 2022. Det finns ett systematiskt miljöarbete som gäller fastigheters kontroll i olika aspekter och områden som församlingen följer.
- **Barnen och våra unga**
I alla beslut som ska ske och som kan beröra barn och ungdomar på något sätt ska en barnkonsekvensanalys genomföras. Detta gäller alla beslut i församlingen på alla nivåer och tål verkligen att upprepas.

Källförteckning

Davidsson Bremborg, Anna & Jonsson, Pernilla 2018, Diakonalt arbete: Hur kan vi och ska vi mäta det? Nyckeln till Svenska kyrkan 2018. Uppsala: Svenska kyrkan.

Jonsson, Pernilla 2018, Tro och tillhörighet under förändring – en fråga om generation? Nyckeln till Svenska kyrkan 2018. Uppsala: Svenska kyrkan.

Kyrkokansliet 2019, Vägledning i lokalförsörjningsplanering.

Linköpings stift, Strategi 2019–2022, Svenska kyrkan

Nyckeln till Svenska kyrkan – en skrift om organisation, verksamhet och ekonomi 2018. Uppsala: Svenska kyrkan.

Sandberg, Andreas 2018, Dopföräldrar – vilka är de och vad har deras bakgrund för betydelse för utvecklingen av dop? Nyckeln till Svenska kyrkan 2018. Uppsala: Svenska kyrkan

Söderköping kommun, Översiktsplan 2015–2030, sep 2015

